

Motivering buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Rotonde Houtlaan

61-Bopa-20250128

Status: definitief

Datum: 3-11-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding voor dit besluit.....	5
1.2 (Tijdelijk) Omgevingsplan	5
1.3 Proces en procedure	7
1.4 Leeswijzer.....	8
2. Voorbereiding en participatie	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Participatie omgeving.....	9
2.3 Vooroverleg ketenpartners.....	9
3. Bestaande en Toekomstige situatie	11
3.1 Analyse	11
3.1.1 Beschrijving huidige situatie besluitgebied	11
3.1.2 Beschrijving omgeving besluitgebied	14
3.2 Bescherming bestaande kwaliteiten	14
3.3 Beoogde ontwikkeling	15
4. Visie en doelen	16
4.1 Wettelijk stelsel.....	16
4.2 Rijksbeleid	16
4.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI).....	16
4.3 Provinciaal beleid	17
4.4 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	18
4.5 Gemeentelijk beleid	18
4.5.1 Omgevingsvisie ‘Nijmegen De Nabije Stad 2050’	18
4.5.2 Overig relevant gemeentelijk beleid	20
4.5.3 Relevante thematische programma’ s en gebiedsvisies	20
4.5.4 Relevante beleidsregels.....	20
4.6 Beleidsmatige randvoorwaarden voor de ontwikkeling	20
5. Toetsing aan omgevingsplan	21
5.1 Huidige bouw- en (planologische) gebruiksmogelijkheden	21
5.1.1 Besluitgebied	21
5.2 Strijdigheden met het (tijdelijke) omgevingsplan	22
6. Omgevingsaspecten.....	23

6.1	Planologische en ruimtelijke aspecten	23
6.1.1	Ladder voor duurzame verstedelijking	23
6.1.2	Mobiliteit en parkeren	23
6.2	Milieuaspecten	25
6.2.1	Geluid	25
6.2.2	Trilling	28
6.2.3	Luchtkwaliteit	29
6.2.4	Geur	30
6.2.5	Bodem	31
6.2.6	Water	32
6.3	Klimaatadaptatie	33
6.4	Duurzaamheidsaspecten	34
6.4.1	Algemeen	34
6.4.2	Energie	34
6.4.3	Circulariteit	35
6.5	Natuur- en landschapsaspecten	35
6.5.1	Soortenbescherming	35
6.5.2	Gebiedsbescherming	36
6.5.3	(Hoofd)boomstructuur	38
6.5.4	Biodiversiteit en hoofdgroenstructuur	39
6.6	Erfgoedaspecten	42
6.6.1	Archeologie en cultuurhistorie	42
6.7	Veiligheidsaspecten	44
6.7.1	Omgevingsveiligheid	44
6.7.2	Kabels en leidingen	45
6.7.3	Ontploffbare Oorlogsresten	47
6.7.4	Windhinder	47
6.7.5	Sociale veiligheid	47
6.8	Gezondheidsaspecten	48
6.8.1	Gezondheid	48
6.8.2	Toegankelijkheid	49
6.9	M.e.r.-beoordeling	49
7.	Financiële haalbaarheid	51
7.1	Wijze van bekostiging	51
8.	Evenwichtige toedeling van functies aan locaties	52
9.	Verwerking in het omgevingsplan	53

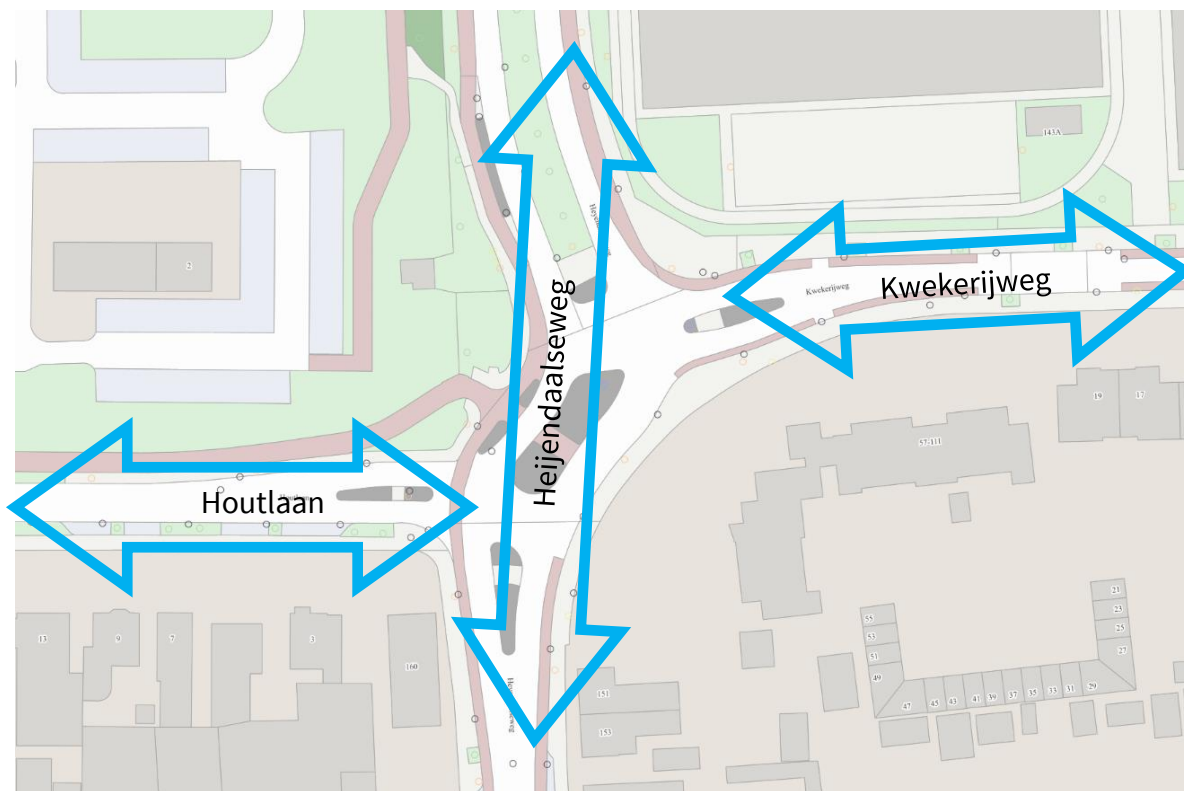
9.1	Algemeen	53
9.2	Wijze waarop deze Bopa verwerkt wordt.....	53
10.	Bijlagenoverzicht.....	54

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor dit besluit

Het kruispunt Houtlaan – Kwekerijweg - Heyendaalseweg is een gevaarlijk kruispunt. Uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat dit kruispunt één van de minst veilige is van Nijmegen. De verkeersveiligheidsrapportage is als bijlage aan deze motivering toegevoegd. Daarnaast klagen de bewoners, de campus en het ziekenhuis over de onveilige verkeerssituatie. Dit kruispunt heeft een ongebruikelijke inrichting doordat de Houtlaan en de Kwekerijweg verspringend ten opzichte van elkaar op de Heyendaalseweg aansluiten. Men ervaart de huidige inrichting als erg onoverzichtelijk. Dit is de oorzaak van veel (bijna)ongevallen op deze locatie (met name ongevallen met enkel schade en ongevallen met gewonden (zie Verkeersongevallenkaart op blz. 8)).

In onderstaande afbeelding is de huidige situatie weergegeven.

Om de verkeersveiligheid te verbeteren, zijn verschillende varianten uitgewerkt en tegen elkaar afgewogen. Uit deze afweging komt de variant van een rotonde met vrij-liggend fietspad als veiligste variant naar voren. Besloten is om deze variant verder uit te werken en te gaan realiseren.

1.2 (Tijdelijk) Omgevingsplan

De rotonde vergt meer ruimte dan het huidige kruispunt. Een deel van de rotonde valt buiten de geldende verkeersdoeleindenbestemming. Dit deel valt in de vigerende bestemmingen groenvoorzieningen en maatschappelijke doeleinden.

Om de rotonde aan te kunnen leggen, is voor dit deel een wijziging van de huidige bestemmingen noodzakelijk. Hiervoor moet een Bopa-procedure doorlopen worden.

In onderstaande afbeelding is het huidige bestemmingsplan Heyendaal over het ontwerp van de rotonde geprojecteerd. Hierin is het deel dat buiten de bestemming verkeersdoeleinden en binnen de bestemming groenvoorzieningen valt rood omkaderd.

Dit deel van de rotonde is dus strijdig met het bestemmingsplan (lees: (tijdelijk) omgevingsplan).

In bovenstaande afbeelding zijn de fiets- en voetpaden niet rood omkaderd. Binnen het huidige bestemmingsplan mogen fiets- en voetpaden binnen de geldende bestemming groenvoorzieningen worden aangelegd.

De rotonde en de bijbehorende fiets- en voetpaden liggen direct aangrenzend en deels binnen een ecologische verbindingszone. Daarom worden deze paden voor de eenduidigheid en toekomstig gebruik ook in deze Bopa-procedure meegenomen. Ondanks dat fiets- en voetpaden binnen het huidige bestemmingsplan in 'groen' aangelegd mogen worden.

In onderstaande afbeelding is omkaderd weergegeven voor welk gebied de Bopa wordt aangevraagd.

1.3 Proces en procedure

De gewenste ruimtelijke ontwikkeling is in strijd met het (tijdelijke) omgevingsplan. De ontwikkeling kan mogelijk worden gemaakt door af te wijken van het omgevingsplan. Hiervoor kan de gemeente een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: Bopa) verlenen. Bij deze omgevingsvergunning hoort een motivering. Daarin wordt onderbouwd dat de ontwikkeling leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De gemeente moet daarbij rekening houden met alle betrokken belangen. Daarnaast gelden de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de provinciale verordening.

De reguliere procedure is van toepassing. De ontwikkeling is maar voor een klein deel in strijd met het omgevingsplan (van rechtswege), maar omdat het de aanleg van infrastructuur (een verkeersrotonde) betreft dient de gemeenteraad een bindend advies te geven, gelet op de door de gemeenteraad vastgestelde lijst van gevallen.

Voorfase

De gemeenteraad heeft gevallen aangewezen waarin bij een Bopa voorafgaande participatie verplicht is. Deze ontwikkeling is aangewezen. Participatie is daarom verplicht.

Het project is geïnitieerd naar aanleiding van verzoeken vanuit de buurt. Tijdens bewonersavonden (in 2022) over de inrichting van de D'Almaraweg gaven bewoners te kennen dat men het kruispunt Heijendaalseweg/ Houtlaan als zeer onveilig ervaart. De buurtbewoners vertelden herhaaldelijk dat het kruispunt Heijendaalseweg/ Houtlaan met name tijdens de spits een gevaarlijk kruispunt is. Door de onduidelijke en onoverzichtelijke inrichting van het kruispunt schieten schoolgaande kinderen en studenten op de fiets schieten het kruispunt aan alle kanten het

kruispunt over. Het gemotoriseerd verkeer kan hier niet of nauwelijks op anticiperen met alle veiligheidsrisico's van dien. Dit gevoel van onveiligheid bij de bewoners wordt bevestigd door een verkeersveiligheidsonderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Nijmegen.

Inwerkingtreding

Het college maakt een omgevingsvergunning waarop volgens de reguliere procedure is beslist, bekend door toezending of uitreiking van het besluit aan de aanvrager. Het besluit treedt een dag na bekendmaking (reguliere procedure) in werking. Een onherroepelijke Bopa wordt binnen vijf jaar in het omgevingsplan opgenomen. Deze wettelijke verplichting geldt vanaf 1 januari 2032.

1.4 Leeswijzer

Deze motivering bij de BOPA is opgebouwd uit 10 hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk en hoofdstuk 2 Voorbereiding en participatie gaat hoofdstuk 3 in op de huidige situatie in het besluitgebied en de directe omgeving daarvan, waarbij zowel de ruimtelijke als functionele aspecten en de fysieke omgeving aan de orde komen. Verder komen uit de analyse van de bestaande situatie voorwaarden voor de verdere ontwikkeling naar voren. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. In hoofdstuk 4 worden de geldende kaders voor de locatie verwoord en de visie c.q. doelen voor de locatie beschreven. Dit leidt tot randvoorwaarden voor de gewenste ontwikkeling. In hoofdstuk 5 wordt het voorgenomen project getoetst aan het (tijdelijke) omgevingsplan en worden de strijdigheden in beeld gebracht. In hoofdstuk 6 wordt getoetst aan de (relevante) omgevingsaspecten, waarbij eveneens wordt ingegaan op de verschillende milieuaspecten. In hoofdstuk 7 komt de financieel-economische uitvoerbaarheid aan de orde. Hoofdstuk 8 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) beschrijft de uiteindelijke juridische planuitwerking op basis van voorwaarden die aan het project zijn gesteld. Hoofdstuk 9 verwoordt de verwerking van deze Bopa in het omgevingsplan. Ten slotte wordt deze motivering afgesloten middels hoofdstuk 10. In een bijlagenoverzicht zijn de gebruikte onderzoeken, rapportages behorende bij deze motivering opgenomen.

2. Voorbereiding en participatie

2.1 Algemeen

Participatie vindt in een zo vroeg mogelijk stadium plaats. Dit geldt ook voor het gesprek met andere bestuursorganen (ketenpartners) die bij het project betrokken moeten worden. Als leidraad voor de participatie gelden de verschillende stappen uit het participatiebeleid voor het ruimtelijk domein. Dit start met een verkennende fase.

2.2 Participatie omgeving

Met participatie wordt in de Omgevingswet bedoeld 'het in vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van besluitvorming of een project of activiteit om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen'. Het gaat nadrukkelijk om het betrekken van partijen bij het besluitvormingsproces voordat formele besluitvorming van start gaat. Vroegtijdige participatie moet mensen in staat stellen mee te denken aan een nog te maken keuze voor de toekomst van een gebied of locatie. Participatie hoeft niet te leiden tot overeenstemming. Participatie is maatwerk en de vorm is afhankelijk van het initiatief.

Bewonersparticipatie is een voornamelijk reden waarom het kruispunt Heyendaalseweg-Houtlaan-Kwekerijweg op de projectagenda van de gemeente is komen te staan. Tijdens een bewonersavond in 2022 over de aanpassingen aan de D'Almarasweg (verlengde van de Kwekerijweg) om aldaar de verkeersveiligheid te vergroten, kwam wederom dit kruispunt aan de orde. De bewoners verzochten tijdens deze bewonersavond of de gemeente iets aan dit gevaarlijke kruispunt kan doen.

Tijdens een tweede bewonersavond in oktober 2022 heeft de gemeente het voorstel gedaan om dit kruispunt aan te pakken en is een oproep gedaan aan de bewoners om deel te nemen aan een klankbordgroep. Vervolgens is in samenspraak met deze groep in verschillende bijeenkomsten een basis ontwerp voor de rotonde opgesteld. Hieruit is onder andere naar voren gekomen dat de bewoners een eenrichtingsfietspad willen (en geen tweerichtingsfietspad zoals op de rotonde Heyendaalseweg – Erasmuslaan). Begin 2023 is samen met deze klankbordgroep het schetsontwerp van de rotonde tot stand gekomen.

Het schetsontwerp is vervolgens nader uitgewerkt tot het ontwerp dat nu als basis dient voor aanvang van deze Bopa-procedure. Voor het nader uitwerken van het ontwerp zijn de uitgangspunten/ ontwerprichtlijnen voor verkeer(sveiligheid), NUTS, perceels-/ eigendomsgrenzen en andere disciplines in acht genomen. Doordat het ontwerp gebonden is aan deze uitgangspunten is participatie van bewoners slechts zeer beperkt mogelijk. Voor de weginrichting van de rotonde, fietspaden en voetpaden is het niet meer mogelijk om verder te participeren. De bewoners hebben in een eerdere participatiebijeenkomst nog aan kunnen geven dat men een eenrichtings-fietspad wil hebben.

De bewoners kunnen nog meedenken over het groen (binnen de voorschriften van verkeer en beheer) en de locatie van het kruisbeeld dat verplaatst dient te worden. De beperkte participatiemogelijkheden met betrekking tot het ontwerp is tijdens een bewonersavond over de herinrichting van Kanunnikenbuurt aan de bewoners toegelicht. De bewoners gaven aan dit te begrijpen en gingen hiermee akkoord. Voor de toelichting van het ontwerp en de invulling van het groen wordt een bewonersavond georganiseerd.

2.3 Vooroverleg ketenpartners

Met het oog op een zorgvuldige besluitvorming is deze motivering voorgelegd aan de Provincie Gelderland, het Waterschap Rivierenland en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Advies Provincie Gelderland

Het kruispunt ligt in een grondwaterbeschermingsgebied. Met de provincie heeft overleg plaats gevonden over de afwatering van de rotonde en aanliggende fiets- en voetpaden. Gezien het feit dat de kruising in een waterwingebied ligt is de provincie hier het bevoegd gezag.

In een grondwaterbeschermingsgebied geldt een meldingsplicht voor de activiteit “het op of in de bodem brengen van afstromend water” (omgevingsverordening artikel 4.21, lid 1, onder h). Bij deze activiteit zijn doelvoorschriften opgenomen (artikel 4.27), namelijk dat de kwaliteit van het afstromend water geen nadelige gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van het grondwater. Anders moet voorkomen worden dat afstromend water op de bodem terecht komt.

Om in te schatten wat voor effect het afstromend water heeft voor de kwaliteit van het grondwater, heeft de provincie bepaalde constructies/oppervlakten ingedeeld in categorieën. Trottoirs en fietspaden behoren tot de categorie waarbij het risico van het afstromend water op het grondwater zo klein wordt ingeschat, dat aan de doelvoorschriften wordt voldaan. Extra maatregelen zijn dus niet nodig. Het afstromend water vanaf trottoirs of fietspaden mag op de bodem terecht komen, zonder dit eerst te filteren of andere maatregelen te treffen. Het risico hiervan wordt als dusdanig laag ingeschat.

Met de provincie is afgesteld dat het hemelwater van de openbare weg middels kolken op het riool wordt afgevoerd. Hiertoe is besloten omdat het risico bestaat dat het hemelwater verontreinigd is door bijvoorbeeld (motor)olie op de openbare weg. Deze verontreinigingen mogen niet in het grondwater terecht komen.

Advies Waterschap Rivierenland

Het projectgebied ligt in een drinkwaterbeschermingsgebied. De provincie is daarvoor het bevoegd gezag. Het waterschap neemt het bovenstaand advies (eis) over van de provincie met betrekking tot het afvoeren van het hemelwater.

Advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

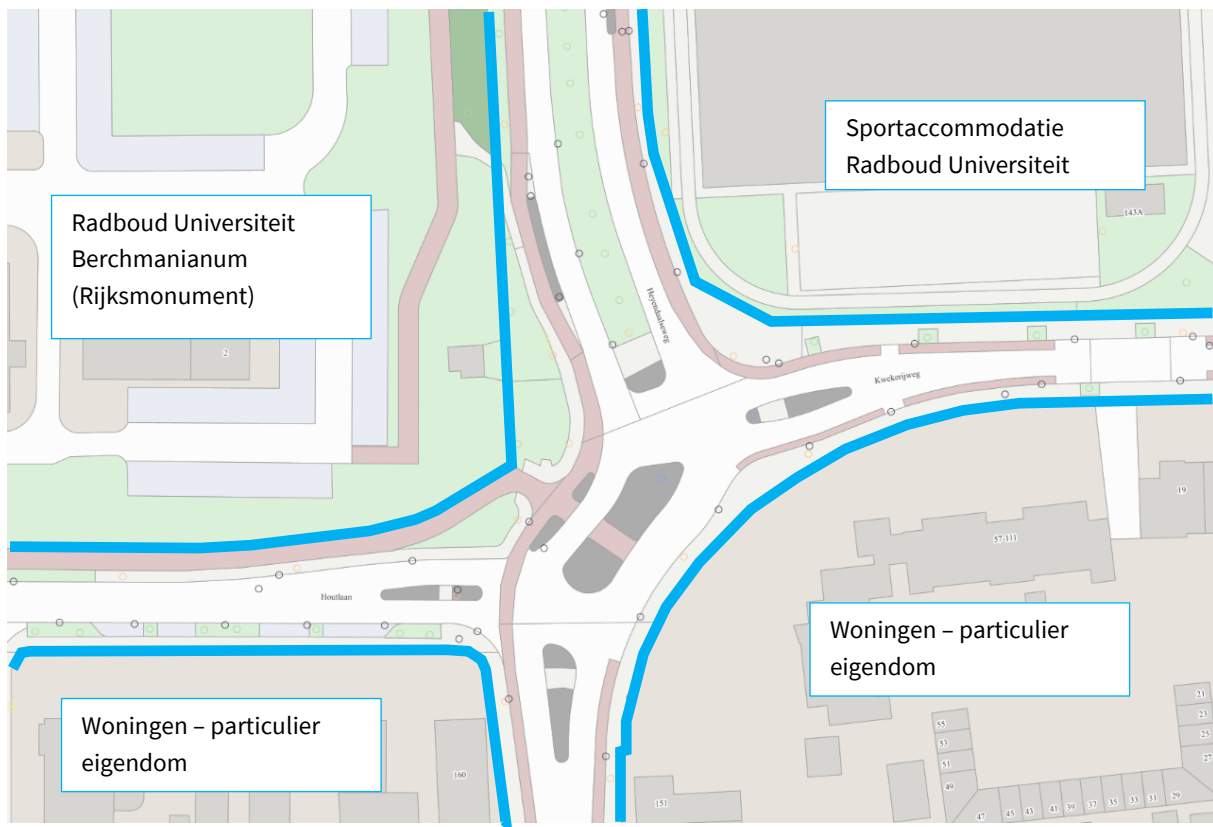
Het doel van de rotonde is om de verkeersveiligheid te vergroten. Een aandachtspunt is de bereikbaarheid van dit kruisingsvak tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De Heijendaalseweg maakt onderdeel uit van de route voor hulpdiensten. De uitvoeringswijze/ fasering dient met de hulpdiensten afgesteld te worden om de bereikbaarheid te borgen.

De provincie, het waterschap en de veiligheidsregio hebben aangegeven dat hun belangen goed zijn meegewogen.

3. Bestaande en Toekomstige situatie

3.1 Analyse

In onderstaande afbeelding is de huidige situatie weergegeven. Hierop is het kruispunt (wegen), de fiets- en voetpaden, bebouwing, het groen en perceelsgrenzen aangegeven.

3.1.1 Beschrijving huidige situatie besluitgebied

De kruising Heyendaalseweg-Houtlaan-Kwekerijweg is historisch ontstaan uit de eeuwenoude doorgaande laan van de Heyendaalseweg en de daarop westwaarts aantakkende Houtlaan. Deze vormden tevens de begrenzing van het 18de-eeuwse landgoed Heyendaal. In de late 19de eeuw werd de oostwaarts aantakkende Kwekerijweg aangelegd. De kruising werd gewijzigd in de jaren '20 van de 20ste eeuw, toen de aanvankelijk romantische slingerende Kwekerijweg werd rechtgetrokken, en ten westen het Jezuietencollege Berchmanianum werd gebouwd (waarvan de toren in de zichtas van de Kwekerijweg kwam te staan). Later in de 20ste eeuw werd de kruising om verkeerskundige redenen meermaals gewijzigd, resulterend in de huidige situatie. De doorgaande historische noord-zuid-as van de Heyendaalseweg is hierbij grotendeels teniet gedaan door de hoofdverkeersstroom om te leggen naar de Kwekerijweg, en de doorgaande noord-zuid-lijn van de weg om de leggen voor een andere verkeersaansluiting.

3.1.1.1 Water- en bodemsysteem

De projectlocatie ligt binnen het beschermd drinkwatergebied. Daarmee zijn de mogelijkheden voor afvoer van het hemelwater beperkt. Het hemelwater van de wegen (gemotoriseerd verkeer) mag niet afstromen in de grond om mogelijke verontreiniging van de bodem en grondwater te voorkomen.

Het hemelwater van de fiets- en voetpaden mogen, vanwege het zeer beperkte risico op verontreiniging wel afstromen naar aanliggende groenvakken en daar worden opgevangen.

3.1.1.2 Ruimtelijk

Langs het huidige kruispunt staan twee bomen (die voor de herinrichting van het kruispunt naar een rotonde moeten wijken) die een goed zichtbaar element van de rechtdoorgaande historische lijn vormen. Deze bomen worden ten behoeve van de herinrichting gerooid. Daarmee gaat hier de historische lijn verloren. Voor de herinrichting dient goed gekeken te worden naar de mogelijkheden om hier de doorgaande lijn van de historische Heyendaalseweg kan worden benadrukt.

In de huidige situatie heeft men vanaf de kwekerijweg zicht op de toren van het Berchmanianum. Deze zichtlijn vanaf de kwekerij op de toren dient met het nieuwe ontwerp gewaarborgd te blijven.

Het is zeer onwenselijk om het oude trafohuisje langs de Heijendaalseweg (eigenaar Liander) af te breken om de ontwikkeling mogelijk te maken. In het ontwerp moet naar de mogelijkheden worden gezocht om dit huisje te kunnen behouden.

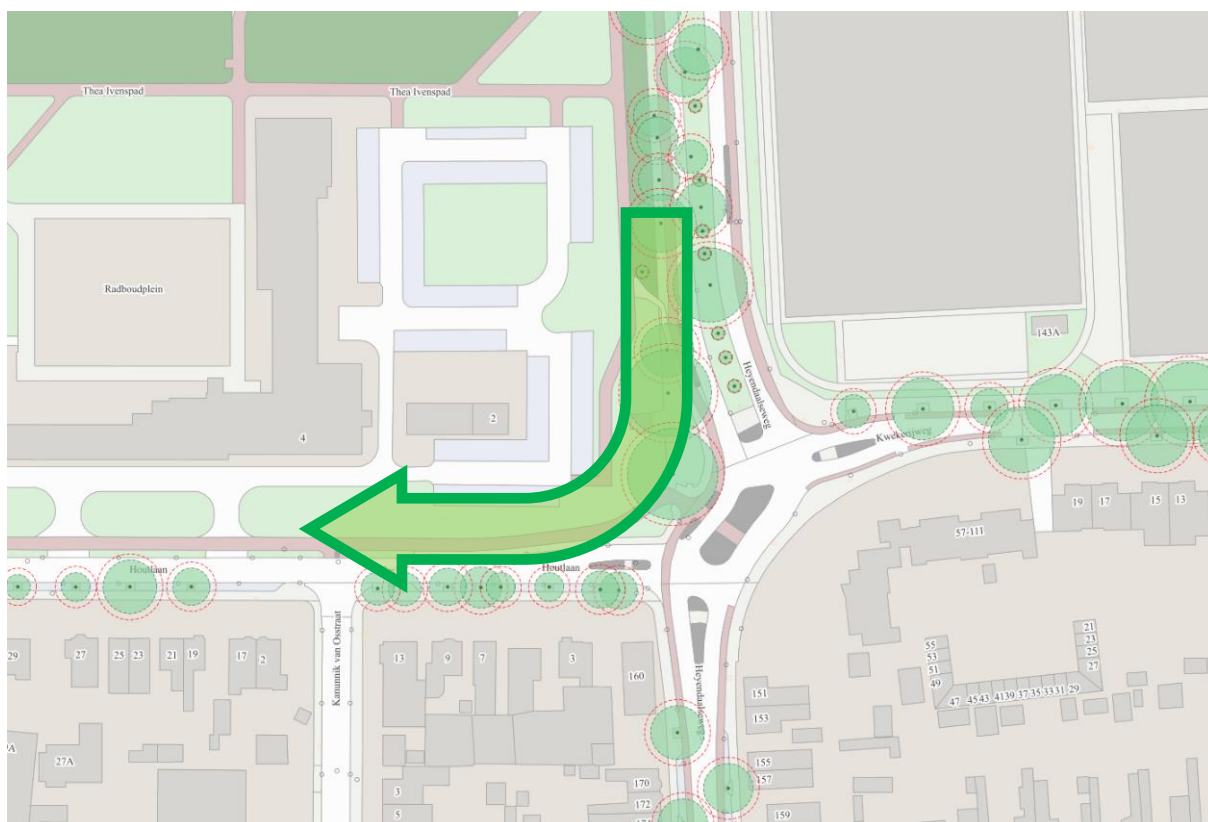
3.1.1.3 Functioneel

De belangrijkste functies binnen het projectgebied zijn 'verkeer', 'groen' en 'NUTS-voorzieningen'. Deze functies moeten ook na de herinrichting binnen het projectgebied vervuld kunnen worden.

3.1.1.4 Fysieke kenmerken

3.1.1.4a Groen en ecologie

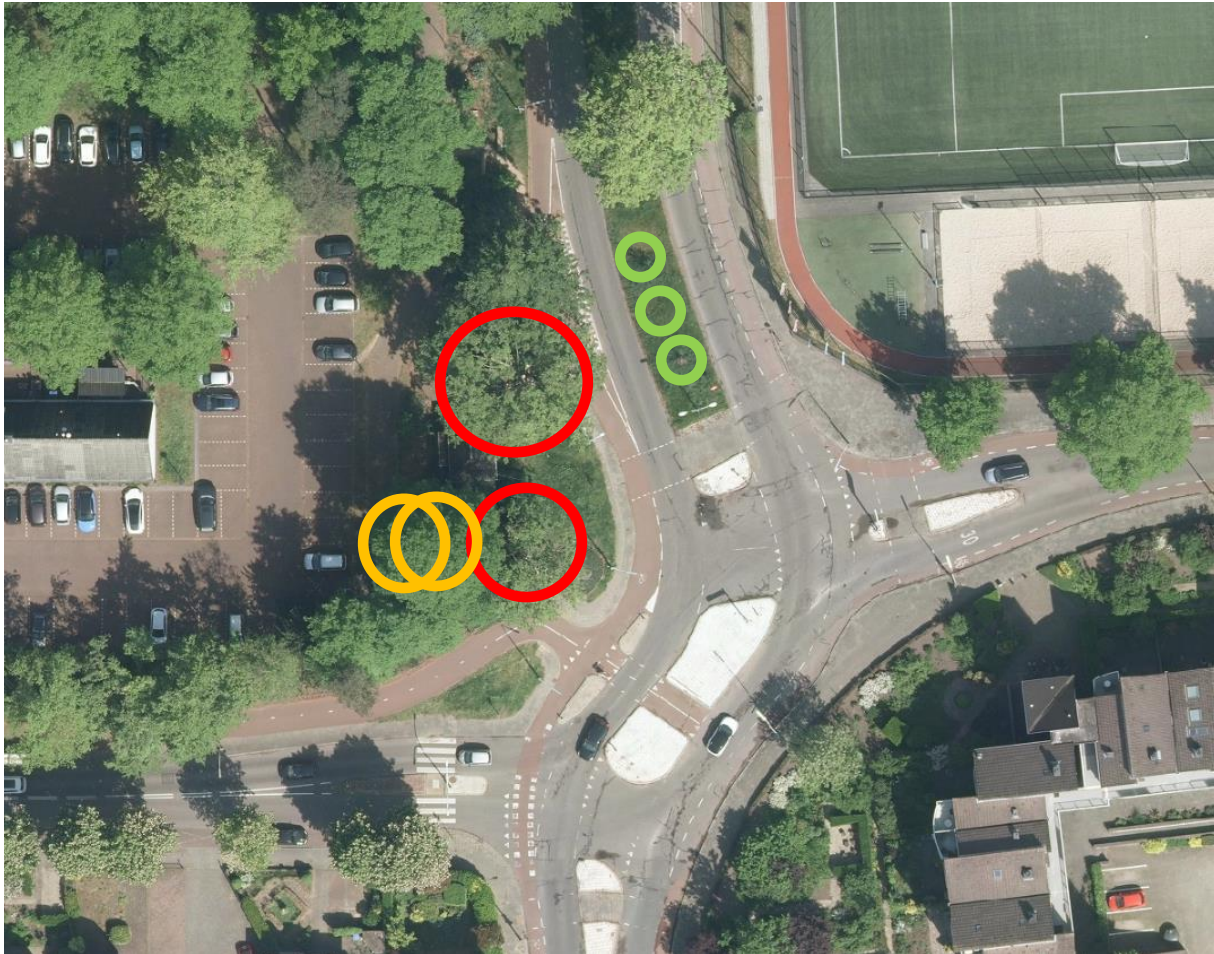
Het projectgebied ligt in een ecologisch verbindingszone tussen de Heyendaalseweg en de Houtlaan. In deze zone staan enkele waardevolle bomen. In onderstaande afbeelding is deze verbindingszone weergegeven.

In het ontwerp is rekening gehouden met het behoud van deze ecologische verbinding door zoveel mogelijk groen te handhaven. Hiervoor is het fietspad van de Heyendaalseweg naar de Houtlaan om het groen heen aangelegd. Omdat er over het aanliggend terrein van de universiteit (enkele tientallen meters noordelijk van plangebied) een ecologische verbinding gehandhaafd blijft, is het (tijdelijk) onderbreken van de verbinding ter hoogte van de rotonde geen bezwaar.

Om de rotonde aan te kunnen leggen dienen 3 stuks jonge bomen te worden verplant. Daarnaast moeten vier kapvergunningplichtige bomen worden gerooid. Hiervoor is een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd (zie bijlage). Uit deze analyse blijkt dat twee van de vier bomen nog een zeer beperkte levensduur hebben van vijf jaar. De andere twee bomen op het 'voormalige' terrein van de universiteit moeten worden gerooid om een veilige vrij liggend fietspad om de rotonde aan te kunnen leggen, gelet op de zichtlijnen van het gemotoriseerd verkeer op het fietsverkeer.

In onderstaande afbeelding zijn de te rooien bomen weergegeven. In het rood zijn de bomen aangegeven met een levensverwachting kleiner dan vijf jaar. De oranje omcirkelde bomen zijn de gezonde bomen die gerooid moeten worden. De groen omcirkelde bomen zijn de jonge bomen die verplant worden.

3.1.1.4b Kabels en Leidingen (NUTS)

Binnen het projectgebied zijn zowel onder- en bovengronds veel NUTS-voorzieningen aanwezig. Bovengronds staat een Midden Spannings Ruimte (MSR) en twee data-kasten. Een data-kast komt te vervallen en wordt verwijderd. De tweede kast wordt verplaatst naar een geschikte locatie enkele meters verder op. Het is onwenselijk om de MSR te verplaatsen (kosten, planning en risico's).

Ondergronds ligt binnen het projectgebied een groot aantal kabels en leidingen (NUTS).

Het ontwerp en materialisatie van de rotonde is met de NUTS afgestemd. Hierdoor kunnen de MSR en de kabels en leidingen op de huidige locatie blijven liggen. Met deze ontwerpkeuzes wordt overlast voor de omgeving en maatschappelijke kosten beperkt. In paragraaf 7.7.2 worden de ontwerpkeuzes met betrekking tot de kabels en leidingen nader toegelicht.

3.1.1.4c Opsporing Ontploffbare Oorlogsresten (OOO)

Het projectgebied is reeds onderzocht op OOO. De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd op basis van het protocol “toevalsvondst van een explosief”.

3.1.1.4d Archeologie

Archeologisch onderzoek wordt verricht zodra het deel van het projectgebied op het perceel van de universiteit in eigendom is van de gemeente Nijmegen. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de rotonde dienen archeologisch te worden begeleid. Hiervoor dient een Programma van Eisen voor een Opgraving variant archeologische begeleiding te worden opgesteld dat ter goedkeuring aan de gemeente Nijmegen als bevoegde overheid wordt aangeboden.

3.1.1.4e Bodem

Voorafgaand aan de realisatie wordt een vooronderzoek (historisch onderzoek) uitgevoerd. Naar alle waarschijnlijkheid is dit vooronderzoek voldoende en hoeft er geen bodemonderzoek in situ worden uitgevoerd. Indien uit het vooronderzoek blijkt dat er aanvullend (in situ) bodemonderzoek moet worden verricht, wordt dit onderzoek uitgevoerd zodra het deel van het projectgebied op het perceel van de universiteit in eigendom is van de gemeente Nijmegen.

3.1.2 Beschrijving omgeving besluitgebied

Zoals reeds in paragraaf 2.3 (Vooroverleg Provincie) is omschreven ligt het projectgebied binnen een waterwingebied. De provincie stelt aanvullende eisen ter bescherming van het drinkwater. Het hemelwater van de openbare weg mag niet in de bodem afgevoerd worden (om verontreiniging te voorkomen). Het risico op verontreiniging van het hemelwater vanaf de fiets- en voetpaden is verwaarloosbaar. Dit water mag in het groen afvloeien. Deze eisen zijn vertaald in het ontwerp.

3.2 Bescherming bestaande kwaliteiten

De kruising Heyendaalseweg-Houtlaan-Kwekerijweg is historisch ontstaan uit de eeuwenoude doorgaande laan van de Heyendaalseweg en de daarop westwaarts aantakende Houtlaan. Deze vormden tevens de begrenzing van het 18de-eeuwse landgoed Heyendaal, waar in de vorm van groenstructuren nog veel van bewaard is gebleven in het moderne gebruik als universiteitscampus.

Direct op en rond de kruising bevinden zich dan ook cultuurhistorische waarden die bescherming verdienen. Dit geldt met name voor de historische hoofdstructuur van de Heyendaalseweg met ten dele nog oude begeleidende boombeplanting. Door de verkeerskundige wijzigingen aan de kruising sinds ca. 1950 is structuur van de Heyendaalseweg als recht doorgaande historische hoofdweg vertroebeld. Het is nu zaak met de voorgenomen wijzigingen om die historische doorgaande lijn niet verder te vertroebelen en indien mogelijk juist te versterken (niet zozeer qua verkeersverloop als wel qua beeld, omwille van de herkenbaarheid).

Uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat dit kruispunt tot een van de onveiligste verkeerssituaties van Nijmegen behoort. Dit geldt voornamelijk voor het vele fietsverkeer. Daarom is onderzocht op welke wijze de verkeersveiligheid op dit punt verbeterd kan worden. Hiervoor zijn verschillende alternatieven tegen elkaar afgewogen. De ovonde met vrijliggend fietspad wordt als veiligste variant beoordeeld. Daarom is ervoor gekozen om dit kruispunt om te vormen naar een ovonde.

De aanleg van de nieuwe ovonde op de kruising Heyendaalseweg-Kwekerijweg-Houtlaan kent een groter ruimtebeslag dan het huidige kruisingsvlak. Dit betekent dat enkele van de bestaande bomen gerooid zullen moeten worden.

In de nieuwe situatie is ruimte in de tussenliggende groenstroken van de ovonde voor de aanplant van enkele bomen. Met de locatie van deze nieuw te planten bomen wordt rekening gehouden met het feit dat deze de zichtlijn vanuit de Kwekerijweg op het torentje van het Jezuietencollege Berchmanianum niet verstoort. Ook komen de bomen in het verlengde van de bestaande bomenrijen langs de Heyendaalseweg. Op deze manier ondersteunen zij het beeld van de historische doorgaande laan en fungeren als overgang tussen het noordelijk en zuidelijk deel.

3.3 Beoogde ontwikkeling

Het kruispunt Heyendaalseweg – Houtlaan – Kwekerijweg wordt omgevormd naar een rotonde. De belangrijkste reden hiervoor is de verkeersveiligheid. De rotonde vergroot de verkeersveiligheid, met name voor het fietsverkeer.

Dit past in het beleid van de gemeente Nijmegen en bij de visie van ‘Duurzaam Bereikbaar Heyendaal (Universiteit, HAN, ROC, Radboud ziekenhuis, gemeente Nijmegen)’ om fietsverkeer te bemoedigen.

In onderstaande afbeelding is het ontwerp van de rotonde weergegeven.

4. Visie en doelen

4.1 Wettelijk stelsel

Het stelsel omgevingsrecht bestaat uit de Omgevingswet, 4 algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een Omgevingsregeling. De Omgevingsregeling is de ministeriële regeling bij de Omgevingswet. Het gaat vooral om technische en administratieve regels. In de vier AMvB's staan de regels voor het praktisch uitvoeren van de wet:

1. Het Omgevingsbesluit (Ob) regelt in aanvulling op de wet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures gelden. Ook regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen, adviesorganen en adviseurs bij de besluitvorming en een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage.

2. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) stelt de inhoudelijke normen voor gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk met het oog op het realiseren van de nationale doelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen.

3. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat, samen met het Besluit bouwwerken leefomgeving, de algemene regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Ook bepaalt het besluit, voor welke activiteiten een omgevingsvergunning nodig is. Het bevat regels om het milieu, waterstaatwerken, wegen en spoorwegen, zwemmers en cultureel erfgoed te beschermen.

4. Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat, samen met het Besluit activiteiten leefomgeving, de algemene regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Dit besluit bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid bij het (ver)bouwen van een bouwwerk, de staat van het bouwwerk, het gebruik van het bouwwerk en het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.

Instructieregels

Voor een aantal onderwerpen gelden instructieregels vanuit het Rijk of de provincie. Een instructieregel is een algemene regel waarmee een bestuursorgaan aan een ander bestuursorgaan aangeeft hoe het een taak of bevoegdheid moet uitoefenen. Er zijn drie varianten van een instructieregel: 'in acht nemen', 'rekening houden met' en 'betrekken bij'.

- 'In acht nemen' betekent in het kader van de instructieregel dat een overheid aan die instructieregel móét voldoen.

- 'Rekening houden met' betekent in het kader van de instructieregel dat er sprake is van een zwaarwegende positie van een belang bij de belangenafweging, zonder dwingend te sturen op de uitkomst daarvan. Afwijken is alleen toegestaan als het bestuursorgaan daar goede redenen voor heeft. Het afwijken moet wel goed worden gemotiveerd.

- 'Betrekken bij' betekent in het kader van de instructieregel dat een overheid aandacht schenkt aan feiten of verwachtingen van feiten. De bestuurlijke afwegingsruimte is groot.

4.2 Rijksbeleid

4.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) omvat een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De intentie van het Rijk is om met de NOVI een perspectief te bieden om grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Bij die opgaven kan worden gedacht aan grote en complexe opgaven met betrekking tot klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. Een centraal aspect van de NOVI is de focus op een nieuwe aanpak van vraagstukken in de fysieke leefomgeving. De kern van deze nieuwe aanpak is het integraal werken aan verschillende vraagstukken in plaats van sectorale aanpakken voor individuele vraagstukken.

Het streven naar integraliteit, dat onderdeel is van de NOVI, valt samen in vier verschillende prioriteiten, te weten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;

- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Binnen de NOVI worden drie afwegingsprincipes gehanteerd om te komen tot weloverwogen beleidskeuzen. Die zouden moeten helpen bij het afwegen en prioriteren van verschillende belangen en opgaven:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- Afwentelen wordt voorkomen.

De NOVI werkt door in het provinciaal en gemeentelijk beleid.

4.2.2 Algemene Rijksregels

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

- a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
- b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
- c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

Voor welke onderwerpen gelden rijksinstructieregels?

Om enig gevoel te krijgen bij de onderwerpen waarvoor het Bkl instructieregels bevat, sommen we de hoofdonderwerpen hieronder op.

- waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2)
- beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3)
- beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking;
- het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8).
- afdeling 5.2 van het Bkl bevat instructieregels voor de uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het onder meer om het voorkomen van belemmeringen van gebruik en beheer van spoorwegen en rijkswegen.

De inhoudelijke beoordeling van deze aspecten is opgenomen in Hoofdstuk 7 Omgevingsaspecten.

4.3 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'

In de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale beleid over onderwerpen als ruimte, water, mobiliteit, economie, natuur en landbouw. Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal. Met behulp van zeven ambities – op het terrein van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en op het woon- en leefklimaat – geeft de Omgevingsvisie hier richting aan.

De ontwikkeling is hiermee in overeenstemming.

Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit Omgevingsvisie te realiseren. In de verordening zijn alleen regels opgenomen als dit nodig is om de provinciale ambities waar te maken of wettelijke plichten na te komen. Net als de Omgevingsvisie richt de Omgevingsverordening zich op de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving. Daarom zijn bijna alle regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, natuur, water, verkeer en bodem in deze verordening opgenomen.

De ontwikkeling is hiermee in overeenstemming.

4.4 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Op 1 januari 2021 is de Groene Metropoolregio opgericht. Dit is de opvolger van het regionaal orgaan Arnhem Nijmegen. In de Groene Metropoolregio werken 18 gemeenten uit de regio Arnhem Nijmegen samen aan de realisatie van vijf grote regionale opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Ontspannen regio, Groene groeiregio en Verbonden regio. Met een regionale agenda wordt hier vorm en inhoud aan gegeven. De regionale agenda werkt door in het gemeentelijk beleid.

De ontwikkeling is hiermee in overeenstemming.

4.5 Gemeentelijk beleid

4.5.1 Omgevingsvisie ‘Nijmegen De Nabije Stad 2050’

Op 10 september 2025 stelde de gemeenteraad van Nijmegen de Omgevingsvisie vast: De Nabije Stad 2050. In de omgevingsvisie legt de gemeente Nijmegen haar langetermijnvisie tot 2050 voor de stad vast. Nijmegen heeft de ambitie een nabije en rechtvaardige stad te zijn.

Richting geven aan het toekomstbeeld via leidende principes

Nijmegen werkt aan de toekomst van de stad via verschillende leidende principes. Bij het maken van thematisch beleid voor de fysieke leefomgeving, gebiedsvisies, ruimtelijke projecten en bij ruimtelijke initiatieven uit de stad, neemt Nijmegen de leidende principes mee in haar afwegingen. De leidende principes zijn:

Samen met de stad en de regio

Nijmegen is in gesprek met de stad. We vragen binnen hun mogelijkheden een actieve houding van onze inwoners. We hebben oog voor de regionale effecten, samenhang en kansen voor regionale samenwerking bij het maken van keuzes.

Werken aan de brede welvaart

Wanneer we werken aan de uitvoering van de omgevingsvisie in beleid, of projecten, betrekken we verschillende perspectieven: de mens, de planeet en de economie. Nijmegen streeft hierbij naar een eerlijke verdeling van lusten en lasten. Water en bodem zijn richtinggevend in wat qua ruimtelijke ontwikkeling en ruimtegebruik mogelijk is.

De rechtvaardige stad

In Nijmegen vinden we ruimtelijke rechtvaardigheid cruciaal voor een inclusieve en eerlijke stad. We willen dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan kansengelijkheid en sociale verbinding en dat iedereen zich thuis voelt in de stad. Hierbij hebben we aandacht voor verschillen tussen stadsdelen en investeren we waar nodig ongelijk voor gelijke leefkwaliteit. Zo bouwen we samen aan een stad waarin iedereen, ongeacht achtergrond of woonplek, eerlijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen en volwaardig mee te doen.

Bijdragen aan de gezonde leefomgeving

Bij de groei en ontwikkeling van de stad beschermen, bevorderen en faciliteren we actief een gezonde leefomgeving. Door een schoon milieu te waarborgen en negatieve omgevingsfactoren zoals luchtvervuiling en hittestress te verminderen, beschermen we de gezondheid van inwoners. We faciliteren gezondheid door een

beweegvriendelijke, groene en veilige omgeving in te richten, met voldoende aantrekkelijke voorzieningen en ruimte voor ontmoeten. Een prettige en veilige leefomgeving draagt bij aan welzijn en gelijke kansen voor iedereen.

Wat gaat Nijmegen doen: de hoofdlijnen van het beleid

Om te komen tot een nabije en rechtvaardige stad werkt Nijmegen langs vier beleidshoofdlijnen. Deze hoofdlijnen geven de beleidsmatige beweging aan die Nijmegen maakt richting 2050.

Sociale en gezonde stad

Nijmegen heeft de ambitie om een sociale en gezonde stad te zijn. Het beschermen en bevorderen van gezondheid door het creëren en behouden van een gezonde leefomgeving is onze hoofddoelstelling. Daarnaast bevorderen we een inclusieve en veerkrachtige stad met een sterke sociale basis.

Economisch veerkrachtige stad

Nijmegen heeft de ambitie om een economisch veerkrachtige stad te zijn. Een economisch veerkrachtige stad is een stad met een toekomstbestendige economie die duurzaam is en brede welvaart van onze inwoners bevordert. Dat betekent dat we een aantrekkelijk stad zijn voor werknemers en werkgevers, ons (inter-)nationaal profiel 'Old City Young Vibe' met 'Health & High tech' en 'Oudste en bruisende stad' als speerpunten versterken en uitdragen, en zorgen voor een leefbare stad met goede voorzieningen

Aantrekkelijke stad

Nijmegen is ervan overtuigd dat een toekomstbestendige stad een aantrekkelijke stad is. Voldoende passende huisvesting hoort hierbij. Daarom hebben we het hoofddoel om van 2024 tot 2040 17.000 tot 22.000 woonruimten toe te voegen. Dat doen we met grote woningbouwlocaties, met kleinere projecten en door de bestaande woningvoorraad beter te benutten met respect voor onze stadsdelen. Dat betekent dat we per stadsdeel een andere afweging maken. We nemen de identiteit, zoals erfgoed en (gewenste) ruimtelijke kwaliteiten van gebieden en locaties als uitgangspunt voor de ontwikkeling van Nijmegen.

Duurzame stad

Nijmegen heeft de ambitie om een duurzame stad te zijn. Om die ambitie waar te maken heeft Nijmegen verschillende hoofddoelen. In 2050 zijn we klimaatneutraal en klimaatadaptief, versterken we de biodiversiteit en dragen we bij aan een circulaire economie. Dat doen we in tussenstappen. In 2030 hebben we 55% van de CO₂-uitstoot teruggedrongen. Richting 2035 heeft Nijmegen de ambitie om stappen te zetten om de prioritaire gebieden voor klimaatadaptatie aan te pakken.

Strategisch ruimtelijke keuzes

De hoofdlijnen van beleid zijn uitgewerkt naar vier strategische ruimtelijke keuzes:

- We groeien binnen de grenzen van de stad
- We creëren hoogstedelijke milieus rondom ov-knooppunten en sterke campussen
- We werken aan een groter centrumgebied
- We omarmen het kanaal

Voor het besluitgebied gelden de volgende strategische ruimtelijke keuzes:

We groeien binnen de grenzen van de stad

Nijmegen kiest ervoor om te ontwikkelen binnen de huidige stadsgrenzen. Dat betekent dat we nieuwe woningen, bedrijven en voorzieningen binnen de stad creëren. We bouwen hiermee voort op de in 2020 gemaakte keuze om te groeien binnen de grenzen van een compacte stad. Toekomstige ontwikkelingen moeten hierbinnen passen.

We creëren hoogstedelijke milieus rondom ov-knooppunten en sterke campussen

In het centrumgebied (binnenstad, Stationsdistrict, Waalfront en Hof van Holland), Campus Heijendaal, Station Dukenburg en Winkelsteeg kiest Nijmegen voor een hoogstedelijk karakter met functiemenging en hoge dichtheden. Dat kan omdat deze gebieden in de buurt van een ov-knoop liggen en ontsloten worden met snelfietsroutes.

Beleid per stadsdeel

De hoofdlijnen van het beleid en de strategische ruimtelijke keuzes zijn vertaald naar de negen stadsdelen van Nijmegen. Deze stadsdelen zijn: Nijmegen-Centrum, Nijmegen-Noord, Nijmegen-Nieuw-West, Nijmegen-Oud-West, Nijmegen-Midden, Dukenburg, Lindenholt, Nijmegen-Zuid en Nijmegen-Oost. Dit zijn grote gebieden die bestaan uit verschillende wijken. Binnen deze stadsdelen zijn de gewenste ontwikkelingsrichtingen zo concreet mogelijk uitgewerkt.

4.5.2 Overig relevant gemeentelijk beleid

Bomenplan Nijmegen

Bomen dragen in sterke mate bij aan de ambities en doelen die gemeente Nijmegen in haar omgevingsvisie heeft vastgesteld. Een groene en gezonde stad, beleefbare natuur, meer biodiversiteit met een groene woonomgeving en statige lanen.

Het Bomenplan heeft de volgende doelstellingen:

- Gezonde bomen die we zo lang mogelijk behouden
- Bomenkap zoveel mogelijk vermijden
- Aanplant van bomen zoveel mogelijk stimuleren
- Dat de belangrijkste bomen in de stad een groene beschermde verbindende structuur vormen in de hoofdboomstructuur.

4.5.3 Relevante thematische programma's en gebiedsvisies

Niet van toepassing

4.5.4 Relevante beleidsregels

4.4.4.1 Beeldkwaliteit

Het plan is beoordeeld door de subcommissie Welstand van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Nijmegen en voldoet aan de redelijke eisen van Welstand. Deze commissie heeft voornoemde Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit in haar overwegingen meegenomen.

4.6 Beleidsmatige randvoorwaarden voor de ontwikkeling

Beleidsuitgangspunten groen

Door natuur te integreren in en om de bebouwde omgeving, creëren we een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving voor zowel mensen als voor dieren. De volgende beleidsuitgangspunten zijn van belang voor ontwikkeling:

- Het behouden van bomen. Bestaande bomen worden zoveel mogelijk duurzaam ingepast.
- Bijzondere bomen (monumentale en waardevolle bomen) zijn extra beschermd.
- Er wordt voldoende ruimte gemaakt voor nieuwe bomen zowel boven- als ondergronds.
- Waar bomen niet duurzaam te handhaven zijn met de gewenste kwaliteit en veiligheid, compenseren we de boomwaarden het liefst zo dicht mogelijk bij de plek waar de groene waarden verloren zijn gegaan.
- Maak een fijnmazig netwerk van bomen op wijkniveau. Dit is van groot belang, het vormt de routes om te bewegen, te wandelen en te fietsen in de wijk. Het maakt een buurt gezond, aantrekkelijk en leefbaar. Het voorkomt hitte-eilanden dichtbij huis en maakt de stad, juist in de wijken, klimaatadaptief.

5. Toetsing aan omgevingsplan

Het Omgevingsplan gemeente Nijmegen bevat (op termijn) alle regels voor de fysieke leefomgeving. Het geldende omgevingsplan is te raadplegen via het [Omgevingsloket](#) (Regels op de Kaart). In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan het geldende omgevingsplan.

5.1 Huidige bouw- en (planologische) gebruiksmogelijkheden

5.1.1 Besluitgebied

Het besluitgebied is gelegen in het gebied waarvoor bestemmingsplan Nijmegen Heyendaal van toepassing is, vastgesteld door de gemeenteraad van Nijmegen op 24 september 2007. Daarnaast gelden de facetbestemmingsplannen Archeologie 2023 (29 november 2023) en Parkeren (13 september 2017). Binnen het besluitgebied gelden (de enkelbestemmingen/functies) Groenvoorzieningen en Maatschappelijke doeleinden. Daarnaast is de dubbelbestemming Grondwaterbeschermingsgebied van toepassing.

Artikel 9. Groenvoorzieningen (G)

9.1. Doeleindenomschrijving

De gronden die op de kaart zijn aangewezen voor groenvoorzieningen (G) zijn bestemd voor groenvoorzieningen, waterpartijen, fiets- en voetpaden alsmede voor (bouw)werken ten algemene nutte.

Artikel 6. Maatschappelijke doeleinden (M)

6.1. Doeleindenomschrijving

De gronden die op de kaart zijn aangewezen voor maatschappelijke doeleinden (M) zijn bestemd voor:

- a. maatschappelijke voorzieningen;
- b. kantoren, bedrijven (inclusief nutsvoorzieningen), sportvoorzieningen en woningen voor zover deze functies direct gerelateerd zijn aan het Universitair Medisch Centrum St. Radboud en/of de Radboud Universiteit en/of de Hogeschool Arnhem/Nijmegen;
- c. horeca, detailhandel en dienstverlening voor zover deze functies direct gerelateerd en ondergeschikt zijn aan het Universitair Medisch Centrum St. Radboud en/of de Radboud Universiteit en/of de Hogeschool Arnhem/Nijmegen;
- d. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeervoorzieningen, ontsluitingswegen, groenvoorzieningen en waterpartijen.

Artikel 12. Grondwaterbeschermingsgebied (GB)

12.1. Doeleindenomschrijving

De gronden die op de kaart zijn aangewezen voor Grondwaterbeschermingsgebied (GB) zijn, naast de overige daaraan gegeven bestemmingen, bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater.

5.2 Strijdigheden met het (tijdelijke) omgevingsplan

Binnen de enkelbestemmingen Groenvoorzieningen en Maatschappelijke doeleinden en de dubbelbestemming Grondwaterbeschermingsgebied is geen rotonde toegestaan. Hiervoor moet een Bopa worden doorlopen.

6. Omgevingsaspecten

6.1 Planologische en ruimtelijke aspecten

6.1.1 Ladder voor duurzame verstedelijking

6.1.1.1 Algemeen

De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instructieregel voor zorgvuldig gebruik van de ruimte en het tegengaan van leegstand. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 5.129g Bkl) bepaalt dat voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling de toepassing van de ladder is vereist.

Het doel van deze regel is het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik en de totstandkoming van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering van stedelijke ontwikkelingen en het voorkomen van overprogrammering hiervan. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling ‘buiten het stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied’ mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bkl opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling wordt gedefinieerd als ‘de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandel-voorziening of een andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is.’ Of een ontwikkeling of uitbreiding voldoende substantieel is volgt uit jurisprudentie. Daaruit blijkt onder meer dat een woningbouwontwikkeling die voorziet in de realisatie van meer dan 11 woningen binnen de bebouwde kom moet worden aangemerkt als woningbouwlocatie. Ook een kantoor, detailhandelsvoorziening of bedrijf met een oppervlakte van meer dan 500 m² brutovloeroppervlak kan worden beschouwd als een stedelijke ontwikkeling.

6.1.1.2 Toetsing en Conclusie

De in het plan voorziene ontwikkeling kan niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling. Onderhavige BOPA ziet slechts op het realiseren van een verkeersrotonde. De ontwikkeling voorziet wel in een actuele kwantitatieve en kwalitatieve behoefte en vindt in bestaand stedelijk gebied plaats. De ladder voor duurzame verstedelijking is niet van toepassing. Het plan is niet in strijd met het Bkl. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

6.1.2 Mobiliteit en parkeren

6.1.2.1 Algemeen

Mobiliteit

In de Omgevingswet is geen regelgeving opgenomen over mobiliteit en parkeren. De verkeersveiligheid is primair geborgd in de weg- en verkeerswetgeving, waaronder de Wegenverkeerswet. Daarnaast zijn richtlijnen opgenomen in het ASVV (Aanbevelingen voor Verkeersvoorzieningen Binnen de Bebouwde Kom) en de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek).

Wel is een veilige en gezonde fysieke leefomgeving één van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet (artikel 1.3 Ow). Gemeenten nemen daarom ook verkeersveiligheid mee in de afweging bij het inrichten van de fysieke leefomgeving.

Zo zal verkeersveiligheid, een goede afhandeling van verkeersstromen en het voorkomen van (voorzienbare) parkeerhinder voor een gemeente een rol spelen bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties (artikel 2.4 en 4.2 Ow). De inrichting en inpassing van infrastructuur in de omgeving heeft invloed op de veiligheid. Zo is voor een veilige indeling van een weg een bepaald ruimtebeslag noodzakelijk. Maar ook bebouwing of een bouwwerk naast de (water)weg kan effect hebben op de verkeersveiligheid.

Het Nijmeegse mobiliteitsbeleid is vastgesteld in het ambitiesdocument 'Nijmegen Goed op Weg'. In deze nota is verkeersveiligheid een van de aspecten van een aantrekkelijke stad. Een van de uitgangspunten is dat wegen voldoen aan de landelijke uitgangspunten van Duurzaam Veilig. Nieuw aan te leggen infrastructuur wordt aangelegd conform de richtlijnen voor Duurzaam Veilige Weginrichting.

Parkeren

Bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving moet worden aangetoond dat voorzien wordt in de aanleg en instandhouding van voldoende parkeergelegenheid. Het parkeerbeleid van de gemeente Nijmegen is opgenomen in de Parkeernota 'Parkeren in Nijmegen 2020-2030'. Parkeren is een dynamisch thema. De nu gekozen oplossingen zijn van grote invloed op het leefklimaat, het toekomstig autogebruik, de toekomstbestendigheid en de verkoopbaarheid of verhuurbaarheid van woningen en voorzieningen. Omdat parkeren ruimte vraagt maakt het onderdeel uit van de duurzame stedelijke ontwikkeling. Vooraf moeten het aantal parkeerplaatsen in beeld worden gebracht. Daarnaast zet Nijmegen meer in op duurzamere alternatieven bij nieuwe bouwprojecten (deelvervoer), fietsparkeren en P+R-locaties.

Nijmegen kent beleidsregels voor parkeren (Beleidsregels parkeren 2024-A). Daarin is per functie vastgelegd hoeveel parkeerplaatsen er gerealiseerd moeten worden en op welke wijze de parkeernormen tot stand zijn gekomen. Op grond van deze beleidsregels is het verboden te bouwen of het gebruik van gronden en/of bouwwerken te wijzigen als er niet wordt voldaan aan deze beleidsregels. De aanvraag van een omgevingsplanactiviteit moet worden getoetst aan de geldende parkeernormen. Bij het beoordelen van een ontwikkeling kijkt de gemeente of rekening is gehouden met het vereiste aantal parkeerplaatsen. De parkeernormen gelden als randvoorwaarde voor de ontwikkeling.

De parkeernormering is bepaald aan de hand van de stedelijkheidsgraad. Nijmegen is aangeduid als sterk stedelijk. Conform de gebiedsindeling valt het besluitgebied in de zone Centrumgebied.

6.1.2.2 Toetsing Mobiliteit

Gemotoriseerd verkeer:

Het plan is een rotonde die de volgende wegen: Houtlaan – Kwekerijweg – Heyendaalseweg met elkaar verbindt. De rotonde is gelegen in stadsdeel Nijmegen-Zuid in de wijk Brakkenstein. De aansluitende wegen, op de rotonde, zijn gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom.

Langzaam verkeer:

De rotonde wordt uitgevoerd met vrij-liggende fietspaden die aansluiten op de bestaande fiets-infrastructuur. Voor de voetgangers zijn trottoirs aanwezig. De rotonde wordt uitgevoerd met voetgangersoversteekplaatsen in de vorm van zebrapaden.

Openbaar vervoer:

De buslijnen van het openbaar vervoer maken gebruik van de rotonde en de Houtlaan en de Heyendaalseweg.

Expeditie verkeer:

Het expeditie verkeer ontsluit op dezelfde wijze als in de huidige situatie.

Verkeerstoename:

De rotonde leidt niet tot een significante verandering voor wat betreft de verkeersgeneratie.

Verkeersveiligheid

Om de verkeersveiligheid te vergroten richten we onze wegen, waar mogelijk en wenselijk, in als 30 km/uur straten, belangrijke voorwaarde hierbij is dat de auto-intensiteit voldoende laag is. Dit is verwoord in het Ambitiedocument mobiliteit 2019-2030 'Nijmegen Goed op Weg'.

Op de wegen binnen de bebouwde kom geldt voor de gebiedsontsluitingswegen (de stedelijke hoofdwegen) en industrieterreinen een maximumsnelheid van 50 km/h. (uitgezonderd gedeelte van de Neerboscheweg). Voor de overige wegen, de stadsstraten en de erftoegangswegen binnen bebouwde kom, geldt 30 km/h.

Het plan wordt gekenmerkt door een rotonde met vrij-liggende fietspaden waarop gebiedsontsluitingswegen aansluiten bebouwde kom, hiervoor geldt een maximumsnelheid van respectievelijk 30 km/h voor de Kwekerijweg en 50 km/h voor de overige wegen.

6.1.2.3 Conclusie

Het aspect mobiliteit vormt geen belemmering voor de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling.

6.1.2.4 Toetsing Parkeren

Dit is niet van toepassing voor het wijzigen van het kruispunt Houtlaan – Kwekerijweg – Heyendaalseweg naar een rotonde met vrij-liggende fietspaden.

6.1.2.5 Conclusie

Het aspect parkeren vormt geen belemmering voor de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling.

6.2 Milieuaspecten

6.2.1 Geluid

6.2.1.1 Algemeen

Veel activiteiten in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid; ze veroorzaken geluid(hinder) of worden eraan blootgesteld. Geluid is van invloed op de gezondheid. Daarom stellen we regels aan geluid. Deze regels gaan over het beheersen van geluid afkomstig van bijvoorbeeld wegen, spoorwegen en industrieterreinen enerzijds en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en locaties anderzijds. Als de geluidbelastingen aanvaardbaar zijn conform art. 5.59 & art. 5.78 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

In het Bkl staan regels voor bepaling van de aanvaardbaarheid van spoorweglawaai, wegverkeerslawaai, industriellawaai, windturbines, schietbanen en "Geluid door activiteiten, anders dan door specifieke activiteiten". In de omgevingsregeling (Or) staan de rekenregels en toelichtingen. Deze regels gelden bij (planologisch mogelijk gemaakte) gevels van geluidgevoelige gebouwen (art. 3.21 Bkl), randen van ligplaatsen voor woonschepen of stapplaatsen voor woonwagens (art. 3.23 Bkl). De vereiste rekenhoogtes staan in art. 3.2 van de Omgevingsregeling.

Het Bkl werkt met een stelsel van standaardwaarden en grenswaarden. Het geluidsniveau is altijd aanvaardbaar als er wordt voldaan aan de standaardwaarden (art. 5.64, art. 5.75, art.5.77 en art. 5.78 Bkl). Voor bepaalde soorten geluidbronnen (bronsoorten) mag de standaardwaarde worden overschreden, maar niet de grenswaarde. Voor enkele andere bronsoorten kunnen op lokaal niveau lagere of hogere standaardwaarden vastgesteld worden (art. 5.66, art. 5.74 & art. 5.76 Bkl).

Overschrijding van een standaardwaarde of toepassing van een hogere standaardwaarde mag als:

- De cumulatieve geluidbelasting met andere geluidsbronnen aanvaardbaar is;
- Er voldaan wordt aan de lokale beleidsregels.

Overschrijding van een standaardwaarde of toepassing van een hogere standaardwaarde mag zonder zwaarwegende belangen nooit leiden tot een overschrijding van een grenswaarde (paragraaf 5.1.4.2a Bkl).

Nijmegen heeft de “Beleidsregels omgevingsvergunning voor overschrijden van de standaardwaarde geluid 2024” vastgesteld. In dit beleid staan de voorwaarden waaronder overschrijding van de standaardwaarde door wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai aanvaardbaar is.

Nijmegen heeft bij vaststelling van deze BOPA geen afwijkende standaardwaarden vastgesteld.

Geluid door (spoor)wegen en industrieterreinen

De geluidbelasting door (spoor)wegen en industrieterreinen wordt beoordeeld binnen geluidaandachtsgebieden (Bkl art. 3.20, Or bijlage IVc). Geluidaandacht gebieden zijn gebieden langs een weg of spoorweg of rond een industrieterrein waarbinnen het geluid hoger kan zijn dan de standaardwaarde.

Deze beoordeling vindt plaats bij:

- De bepaling van de geluidsemissie door een spoorweg, weg, industrieterrein (Afdeling 3.5 Bkl).
- Een wijziging van een omgevingsplan of aanvraag van een omgevingsvergunning voor een (buitenplanse) Omgevingsplanactiviteit die leidt tot het toevoegen van geluidgevoelige gebouwen en locaties (paragraaf 5.1.4.2a Bkl).
- Een wijziging van een omgevingsplan of aanvraag van een omgevingsvergunning voor een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit die leidt tot wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein (paragraaf 5.1.4.2a Bkl).
- Een wijziging van een omgevingsplan of aanvraag van een omgevingsvergunning voor een (buitenplanse) Omgevingsplanactiviteit die leidt tot 1,5 dB grotere geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen en locaties door wegen buiten het plangebied (art. 5.78af Bkl).

Er zijn geluidaandachtsgebieden voor bronnen met geluidproductieplafonds (GPP's), zoals hoofdspoorwegen, rijkswegen, provinciale wegen en industrieterreinen. Met een geluidproductieplafond wordt de maximaal toegelaten hoeveelheid geluid op een referentiepunt nabij een geluidbron bedoeld. Verder zijn er geluidaandachtsgebieden voor bronnen met een basisgeluidsemissie (gemeentelijke wegen). Vanuit de Aanvullingswet geluid Omgevingswet geldt een overgangsregeling voor provinciale wegen en industrieterreinen waarvoor nog geen GPP's zijn vastgesteld. In dat geval geldt de Wet geluidhinder, met de daarbij behorende geluidzones, nog. Het Bkl, hoofdstuk 12, geeft hierbij aanvullende instructies.

Binnen de geluidaandachtsgebieden gelden op grond van art. 3.35 & 5.78t Bkl de volgende standaardwaarden en grenswaarden:

Tabel 1

Geluidbronsoorten	Standaardwaarde in L_{den} (dB)	Grenswaarde in L_{den} (dB)	
		Nieuwe geluidgevoelige gebouwen	Aanleg of aanpassing bron
Rijks- en provinciale wegen	50	60	65
Gemeente- en waterschapswegen	53	70	70
Hoofd- en lokale spoorwegen	55	65	70
Industrieterreinen	50	55	60
	40 L_{night}	45 L_{night}	50 L_{night}

Toepassing van een waarde hoger dan de standaardwaarde is voor een nieuw geluidgevoelig gebouw of terrein niet aanvaardbaar zolang er geluidbeperkende maatregelen kunnen worden toegepast (art. 5.78u lid 3 Bkl). Geluidbeperkende maatregelen bij de bron of in de overdracht worden in aanmerking genomen als die financieel doelmatig zijn en daartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan (art. 3.28 Bkl). De financiële doelmatigheid wordt bepaald met behulp van art. 3.49 t/m 3.54 Bkl en art. 3.51 bijlage Va Bkl. Deze toets geldt conform art 5.78s Bkl enkel in de geluidsaandachtsgebieden bepaald conform bijlage IVa van de Omgevingsregeling.

De Nijmeegse “Beleidsregels omgevingsvergunning voor overschrijden van de standaardwaarde geluid 2024” geven aan in welke situaties, en onder welke voorwaarden, een overschrijding van de standaardwaarde aanvaardbaar wordt geacht. Artikel 3 van deze beleidsregels geeft aan op welke soort locaties in de stad en bij welke gebruiksfuncties een geluidbelasting hoger dan de standaardwaarde toelaatbaar is. In artikel 4 staan de voorwaarden waaraan nieuwe woningen moeten voldoen.

Wordt voor één of meer van de bronsoorten de standaardwaarden overschreden, dan moet op basis van het art. 3.38 Bkl en de Omgevingsregeling art. 3.26, het gezamenlijke geluid berekend worden. De waarde van dit gezamenlijke geluid, minus de geluidwering van het bouwwerk, berekend op basis van art. 4.103 Bbl, dient 33 dB of lager te zijn. Deze 33 dB betreft het binnenniveau.

Geluid door windturbines

Nijmegen heeft twee windparken. Voor deze parken is een milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Bij de toelating van geluidgevoelige gebouwen, standplaatsen voor woonwagens en ligplaatsen voor woonschepen wordt gerekend met de ruimte die op basis van de vergunning voor het windpark beschikbaar is. De standaardwaarden en voorwaarden zijn opgenomen in het art. 5.74 en art. 5.75 Bkl.

Geluid door activiteiten, anders dan door specifieke activiteiten

Onder deze noemer vallen alle activiteiten die niet onder een van de voorgaande categorieën vallen. Bij verlening van een BOPA houdt de gemeente rekening met de aanvaardbaarheid van dit geluid in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor beoordeling van het risico op een mogelijk niet aanvaardbare geluidbelasting wordt aansluiting gezocht bij de milieuzonering nieuwe stijl van de VNG. Deze zonering rekent met een geluidruimte die een activiteit nodig heeft ten opzichte van gemengd gebied of een rustige woonwijk. Is de afstand kleiner dan de afstand van de activiteit tot de zonegrens, dan kan een plan leiden tot onwenselijke geluidbelastingen. Een te korte afstand kan daarbij leiden tot een beperking van de mogelijkheden voor een activiteit.

Het uitgangspunt van gemeente Nijmegen is het respecteren van bestaande “geluidsrechten” en hierbij toe te zien op geluidbelastingen in lijn met de adviezen van de VNG. Hogere geluidbelastingen dan de door de VNG geadviseerde geluidbelastingen zijn toelaatbaar mits deze aanvaardbaar zijn.

- Valt een (toekomstig) geluidgevoelig gebouw of terrein binnen een geluidzone van een (geprojecteerde) activiteit, dan wordt de geluidbelasting beoordeeld. Een geluidbelasting lager dan de standaardwaarde uit het art. 5.65 Bkl wordt aanvaardbaar geacht. Wordt de standaardwaarde uit het art. 5.65 Bkl overschreden, dan wordt het cumulatieve geluid met de andere activiteiten van deze categorie beoordeeld. Hoewel nog niet in beleidsregels vastgelegd, is het in het kader van de beoordeling of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties verdedigbaar om voor de beoordeling van het cumulatieve geluid op de gevel aan te sluiten bij de “Beleidsregels omgevingsvergunning voor overschrijden van de standaardwaarde geluid 2024”.

6.2.1.2 Toetsing geluid door (spoor)wegen en gezonde industrieterreinen

Deze locatie ligt in het geluidsachtgebied van enkele gemeentewegen. Het plan leidt tot een wijziging van de ligging, het wegdek en de het gebruik van een gemeenteweg. Artikel 5.78j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), lid 1 definieert wanneer een wijziging van een gemeenteweg kan leiden tot een hogere geluidbelasting.

Het (Bkl) stelt in artikel 5.78m dat een Omgevingsplan en dus ook een BOPA erin de basis op toe ziet dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen door wijzigingen niet hoger is dan de standaardwaarde of indien hoger dan de standaardwaarde, niet hoger dan de waarde zonder de voorgestelde wijziging. Door een rotonde aan te leggen wijzig je het wegdek en verleg je feitelijk rijstroken met meer dan 2 meter en dus dient er een toets plaats te vinden. Hoewel niet in artikel 5.78m genoemd, is er daarmee ook sprake van een wijziging die van invloed is op de hoeveelheid optrekkend en remmend verkeer. Om deze reden is er een berekening gemaakt van de geluidbelasting op de geluidgevoelige gebouwen in de toekomstige situatie. In die situatie is de verlaging van de maximumsnelheid van 50 km/u naar 30 km/u vanuit het gemeentelijke plan GOW 30 meegenomen.

Uit de berekening blijkt dat de standaardwaarde wordt overschreden. De waarde voor vaststelling wordt niet overschreden. Daarmee is er conform het Bkl sprake van een aanvaardbare situatie qua geluidbelasting en dus sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wat betreft het aspect geluid.

6.2.1.4 Toetsing geluid van overige bronnen

Dit gebied ligt ruim buiten de contouren voor windparken en windturbines. Er is geen nabijheid van buitenschietsbanen en er zijn geen andere activiteiten in de nabijheid waarbij dit plan effect heeft op de geluidemissie of de overdracht er van.

6.2.1.5 Conclusie geluid door (spoor)wegen en gezoneerde industrieterreinen en overige bronnen

Het aspect geluid door (spoor)wegen en gezoneerde industrieterreinen en overige bronnen vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van deze BOPA.

6.2.2 Trilling

6.2.2.1 Algemeen

Trillingen kunnen hinder geven aan personen, gebouwen en activiteiten door golfbewegingen via de bodem. Deze trillingen worden vooral veroorzaakt door weg- en railverkeer en industriële machines. De trillingen die voelbaar zijn, bestaan uit mechanische golvende bewegingen van materialen. Anders dan bij geluid vindt de overdracht niet plaats via de lucht (gasvormig medium), maar via vaste materie (bodem, vloeren, wanden en dergelijke). Trillingen nemen af naarmate de afstand tot de bron groter is.

De beoordeling van het aspect trillingen vindt zijn grondslag in artikel 4.2 van de Omgevingswet. De overheid moet bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in ieder geval rekening houden met het belang van het beschermen van de fysieke leefomgeving. In paragraaf 5.1.4.4 van het Bkl zijn voor de bescherming van de gezondheid en het milieu instructieregels opgenomen ter voorkomen en beperking van trillinghinder. Het toepassingsbereik van deze instructieregels is gekoppeld aan een combinatie van trillinggevoelige gebouwen én aan op locatie toegelaten activiteiten. Trillinggevoelige gebouwen zijn bijvoorbeeld woningen, scholen, gezondheidszorgfuncties (met bed) en kinderopvang (met bed). Dit houdt in, dat bij het verlenen van de BOPA moet worden gewaarborgd dat activiteiten, die daarin worden toegestaan, niet leiden tot onaantvaardbare trillingen met een frequentie van 1 tot 80 Herz in trillinggevoelige ruimtes binnen trillinggevoelige gebouwen. De instructieregels voor trillingen uit het Bkl zijn echter niet van toepassing op doorgaand verkeer, spoorwegen en vaarwegen.

Bij trillingshinder door een spoorlijn:

Om de mogelijke trillingshinder in kaart te brengen kan de SBR-richtlijn (van Stichting Bouwresearch) worden gebruikt, de Beleidsregel Trillingshinder Spoor van de Rijksoverheid en de Handreiking Nieuwbouw en

Spoortrillingen. De gebruikelijke gehanteerde afstand waarbinnen trillingshinder door spoor wordt getoetst is een zone tot 100 meter van het spoor. Uit verschillende trillinghinderonderzoeken blijkt dat buiten deze afstand tot het spoor meestal geen trillingsniveaus optreden boven de streefwaarde van $V_{\max}$ van 0,1. Binnen een afstand van 100 meter tot het spoor moet bij nieuwbouw rekening worden gehouden met spoortrillingen en het voorkomen van hinder hierdoor. Dat binnen een zone van 100 meter tot het spoor rekening gehouden moet worden met trillingen betekent niet dat er binnen deze zone altijd maatregelen nodig zijn.

Bij trillingshinder door milieubelastende activiteiten, anders dan wonen, bouw- en sloopwerkzaamheden, milieubelastende activiteiten in de openbare ruimte, doorgaand verkeer op (spoor)wegen en vaarwegen, evenementen en mobiele installaties:

In de Bruidsschat – die onderdeel is van het tijdelijke omgevingsplan - zijn regels opgenomen voor milieubelastende activiteiten met een trillingsemissie. De regels bieden trillinggevoelige gebouwen bescherming tegen trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt door een activiteit op een locatie. Er gelden maximale waarden voor continue trillingen en voor herhaald voorkomende trillingen (artikel 22.88 en 5.87a van de Bruidsschat).

6.2.2.2 Toetsing

Deze locatie ligt niet binnen de invloedssfeer van spoorlijnen of nabij grote industriële procesinstallaties. Tevens worden er geen drempels of andere oneffenheden aangelegd. Hierdoor is er geen risico op trillingen die in het kader van de SBR-B richtlijn (hinder voor personen) onwenselijk zijn. Hierdoor wordt automatisch ook niet de SBR-A richtlijn (schade aan gebouwen) overschreden.

6.2.2.3 Conclusie

Omdat er geen risico is op overschrijding van de SBR-B en SBR-A richtlijnen, is er geen sprake van onaanvaardbare trillingsniveaus. Het aspect trilling vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van deze BOPA.

6.2.3 Luchtkwaliteit

6.2.3.1 Algemeen

Voor luchtkwaliteit gelden doelen en omgevingswaarden. De doelen voor luchtkwaliteit zijn vastgelegd in het Schone Lucht Akkoord, waarbij gemeente Nijmegen streeft naar het permanent verbeteren van de luchtkwaliteit. Dit moet leiden tot een gezondheidswinst van minimaal 50% in 2030 ten opzichte van 2016. Hierdoor leven mensen langer, gezonder en met meer kwaliteit van leven. Initiatieven moeten een positieve bijdrage leveren aan de maatregelen die hieruit voortvloeien. Deze maatregelen zijn vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma 2020-2030 ('Op weg naar een gezonde luchtkwaliteit').

Naast het Schone Lucht Akkoord zijn in Afdeling 2.2. van het Bkl omgevingswaarden voor zwaveldioxide, stikstofoxiden, stikstofdioxiden, fijnstof, benzeen, lood, koolmonoxide en ozon opgenomen. In Nederland worden over het algemeen alleen mogelijke overschrijdingen voor stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}) verwacht. Als een BOPA activiteiten toestaat die leiden tot een verhoging van die concentratie stikstofdioxide of fijnstof in de buitenlucht, dan moeten de omgevingswaarden uit afdeling 2.2. van het Bkl in acht worden genomen. Dit volgt uit paragraaf 5.1.4.1 van het Bkl. In 2024 worden door de EU nieuwe omgevingswaarden vastgesteld. Hierbij worden de waarden verder aangescherpt en komen er voor meerdere stoffen resultaatsverplichtingen.

De luchtkwaliteit hoeft in de meeste gevallen niet beoordeeld te worden. Er bestaat namelijk een uitzondering voor activiteiten die weinig bijdragen aan de luchtvervuiling, oftewel: niet in betekenende mate (NIBM). In een aantal situaties moet de luchtkwaliteit wel beoordeeld worden, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (als bedoeld in het Bal).

Een BOPA voldoet aan de luchtkwaliteitsnormen indien:

- aannemelijk is gemaakt dat het project niet leidt tot het overschrijden van een grenswaarde of niet leidt tot een toename van reeds bestaande overschrijding van een grenswaarde;
- aannemelijk is gemaakt dat de luchtkwaliteit als gevolg van het project per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft; of bij een beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit, door een met het project samenhangende

maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (saldering);

- aannemelijk is gemaakt dat het plan NIBM bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

Gevoelige functies

De belangrijkste bepalende factor voor de blootstelling aan luchtverontreiniging door druk verkeer is de afstand tussen bron en ontvanger. Voldoende afstand wordt het meest effectief bereikt door hiermee rekening te houden bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties, waarbij “*... in ieder geval rekening wordt gehouden met het belang van het beschermen van de gezondheid*”. Gevoelige groepen worden extra beschermd tegen blootstelling aan luchtverontreiniging door geen nieuwe voorzieningen voor langdurig verblijf te realiseren dichtbij drukke wegen. Voor Nijmegen betekent dit dat:

- er minimaal 300 meter afstand wordt gerealiseerd tussen een snelweg en een gevoelige functie;
- er geen gevoelige functies worden gerealiseerd in de eerstelijns bebouwing binnen een straal van 25 meter van een drukke weg (>10.000 voertuigen/etmaal);
- reconstructie van gemeentelijke wegen binnen 50 meter van een gevoelige functie alleen plaats mag vinden als dit de luchtkwaliteit positief beïnvloedt.

Decentrale omgevingswaarden

In Nijmegen zijn geen facultatieve omgevingswaarden voor luchtkwaliteit van toepassing.

Luchtvervuiling door milieubelastende activiteiten

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat algemene Rijksregels voor lucht bij milieubelastende activiteiten. Voor veel milieubelastende activiteiten gelden regels die de emissie naar de lucht moeten beperken, net als een zogenaamde zorgplicht. Deze regels verplichten bedrijven vooraf na te gaan op welke wijze zij verontreiniging van de buitenlucht kunnen voorkomen of beperken. Bedrijven moeten preventieve maatregelen nemen.

De regels voor luchtmissies staan in hoofdstuk 4 en 5 van het Bal. De regels hebben tot doel de luchtkwaliteit te beschermen en te verbeteren. De specifieke beoordelingsregels voor lucht staan in artikel 8.17, 8.21 en 8.24 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

We vragen van initiatiefnemers om aan te tonen op welke wijze in het project rekening wordt gehouden met de gezondheid van toekomstige bewoners en op welke wijze potentiële emissies naar de lucht worden gereduceerd.

6.2.3.2 Toetsing

Het betreft hier de realisatie van een rotonde. Dit draagt in niet betekende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Daarnaast bevindt de locatie zich niet op een drukke weg (meer dan 10.000 voertuigbewegingen per dag) waardoor de afstandsnorm t.o.v. gevoelige functies niet van toepassing is.

6.2.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van deze BOPA.

6.2.4 Geur

6.2.4.1 Algemeen

Er zijn diverse sectoren waarbij geurhinder een rol kan spelen, zoals bij veehouderijen en andere landbouwactiviteiten, horeca, rioolwaterzuiveringsinstallaties, slachterijen en (andere) milieubelastende activiteiten. De gemeente moet bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties rekening houden met geur door activiteiten in de omgeving van geurgevoelige gebouwen. Rekening houden met geur werkt twee kanten op:

- bij het mogelijk maken van activiteiten met gebruiksruimte in de buurt van geurgevoelige gebouwen;
- bij het toelaten van geurgevoelige gebouwen in de buurt van bestaande activiteiten met gebruiksruimte (geurveroorzakende bedrijven).

Aanvaardbare geurhinder

De geur van een activiteit (met gebruiksruimte) op een geurgevoelig gebouw moet aanvaardbaar zijn (artikel 5.92 lid 2 Bkl). Dit betekent dat de gemeente moet beoordelen of waarden, afstanden of gebruiksregels in het omgevingsplan leiden tot een aanvaardbaar hinderniveau. Gemeenten bepalen zelf welke mate van geurhinder zij aanvaardbaar vinden. De gemeente legt in het omgevingsplan de locaties vast waar waarden voor geur gelden. Sommige activiteiten kennen afstandsregels. Dit zijn minimumafstanden tussen een geurgevoelig gebouw en een geurveroorzakende activiteit.

De gemeente Nijmegen heeft nog geen normen voor geurhinder in het omgevingsplan opgenomen. Om te bepalen of sprake is van aanvaardbare geurhinder, hanteert de gemeente het Gelders geurbeleid als toetsingskader. In het Gelderse geurbeleid is de eerste stap het vaststellen hoe (on)aangenaam de geur is die vrijkomt bij het bedrijfsproces. Daar zijn normen voor ontwikkeld (hedonische schaal). De mate van (on)aangenaamheid van de geur, de zogenoemde hedonische waarde, wordt vastgesteld volgens de Nederlandse Voor Norm (NVN) 2818. Deze norm is door de *NEN-normcommissie geur* opnieuw herzien en vastgesteld in 2019.

Geurhinder door activiteiten

Activiteiten die op enige wijze geurhinder veroorzaken moeten voldoen aan de regels die in het (tijdelijk) omgevingsplan staan. Indien er nog geen aanpassing heeft plaatsgevonden van het tijdelijk omgevingsplan en sprake is van een activiteit die voorheen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer viel, gelden de regels uit de Bruidsschat (die onderdeel is van het omgevingsplan). Op termijn worden de regels uit de Bruidsschat geïntegreerd in het (permanente) omgevingsplan van de gemeente.

Voor een aantal milieubelastende activiteiten geldt een vergunningplicht op basis van hoofdstuk 3 van het Bal. De beoordelingsregels zijn opgenomen in afdeling 8.5 'Omgevingsvergunning milieubelastende activiteit' van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Het bevoegd gezag gebruikt deze beoordelingsregels bij het beoordelen van de vergunningaanvraag. In het Bkl staan algemene beoordelingsregels en specifieke beoordelingsregels voor geur.

6.2.4.2 Toetsing

Het project betreft de realisatie van infrastructuur wat geen geurgevoelig object is. Daarnaast veroorzaakt het zelf ook geen geurhinder.

6.2.4.3 Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van deze BOPA.

6.2.5 Bodem

6.2.5.1 Algemeen

Uit de Omgevingswet volgt dat gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor de zorg voor de fysieke leefomgeving. Daaronder wordt ook de zorg voor (de kwaliteit van) de bodem verstaan. Onder de Omgevingswet is het wettelijk instrumentarium voor de bodem gebaseerd op drie pijlers:

1. het voorkomen van nieuwe verontreiniging of aantasting (preventie);
2. het meewegen van bodemkwaliteit als onderdeel van een brede afweging van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in relatie tot functies (toedeling van functies);
3. het op duurzame en doelmatige wijze beheren van resterende historische verontreinigingen (beheer van historische bodemverontreinigingen).

Om een bouwactiviteit op een bodemgevoelige locatie toe te staan, moet op grond van het Bkl (artikel 5.89i en 5.89j) worden aangetoond dat de bodemkwaliteit geschikt is voor het beoogde gebruik. Een locatie is bodemgevoelig als hier een bodemgevoelig gebouw is toegelaten op grond van het omgevingsplan of omgevingsvergunning. Een bodemgevoelig gebouw is een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat de bodem raakt en waar personen meer dan twee uur per dag aaneengesloten aanwezig zijn. Tot een bodemgevoelige locatie hoort ook het aaneengesloten terrein direct grenzend of toebehorend aan een bodemgevoelig gebouw, zoals een tuin of terrein.

Om aan te tonen of de bodemkwaliteit geschikt is voor het beoogde gebruik is het uitvoeren van bodemonderzoek als bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Bal noodzakelijk. Dit onderzoek moet uitwijzen of de locatie mag worden aangewend voor de beoogde ontwikkeling. Waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie zijn (op grond van artikel 5.89i Bkl) opgenomen in het omgevingsplan. Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen.

6.2.5.2 Toetsing

Voorliggende BOPA gaat niet om het toestaan van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie, maar om het omvormen van het kruispunt Heyendaalseweg – Houtlaan – Kwekerijweg naar een rotonde. Voor dit gebruik is geen toetsing van de bodemkwaliteit nodig.

Als er in het kader van de realisatie van de rotonde graafwerkzaamheden worden verricht, is het omdat dit een milieubelastende activiteit betreft wel nodig om de bodemkwaliteit te kennen.

6.2.5.3 Conclusie

Gezien het voorgaande hoeft geen toets van de bodemkwaliteit binnen het besluitgebied aan de toelaatbare bodemkwaliteit plaats te vinden.

6.2.6 Water

6.2.6.1 Algemeen

Weging van de waterbelangen

Uit de Omgevingswet en paragraaf 5.1.3 van het Bkl volgt, dat het bevoegd gezag bij het verlenen van een BOPA rekening dient te houden met de waterbelangen. Deze waterbelangen zijn belegd bij verschillende overheden. Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling de belangen van de andere overheden/waterbeheerders raakt, moet vroegtijdig afstemming plaatsvinden over manieren waarop de ruimtelijke ontwikkeling en de waterbelangen optimaal kunnen samengaan.

Water en bodem sturend

Volgens de Nijmeegse Klimaatadaptatiestrategie vormt het natuurlijk water en bodemsysteem het uitgangspunt bij stedelijke ontwikkelingen. We bouwen bij voorkeur niet op locaties waar dit vanuit waterhuishoudkundig oogpunt niet gewenst is, zoals in de droogdalen (langgerekte laagten) en gebieden met (kans op) hoge grondwaterstanden. Als we op basis van een integrale afweging toch voor de betreffende locatie kiezen, moet de bouw zodanig plaatsvinden, dat dit geen nadelige invloed heeft op de natuurlijke waterhuishouding.

Voorkomen wateroverlast

In de Klimaatadaptatiestrategie Nijmegen 'Samen voorbereid op het weer van de toekomst (2023)' wordt voor de verwerking van het hemelwater aangesloten bij de landelijke Maatlat voor een Groene en Klimaatadaptieve Gebouwde Omgeving. Deze landelijke maatlat geeft aan dat er een range van 40 tot 70 millimeter water moet worden verwerkt op privaat terrein, of in daaraan gekoppelde extra voorzieningen binnen het besluitgebied, of binnen de watersysteemgrenzen. Hierbij hanteren we de volgende voorkeursvolgorde:

1. Besparen en benutten; het ontwerp van nieuwbouwwoningen dient te voorzien in waterbesparende maatregelen.
2. Vasthouden en infiltreren; bij voorkeur oppervlakkig.
3. Bergen; alleen als het niet anders kan, kan het hemelwater worden afgevoerd.

De gemeente Nijmegen wil voorkomen dat het hemelwater het bodem- en watersysteem vervuult. Daarom moet afstromend hemelwater zo schoon mogelijk blijven. Dit betekent dat er geen uitlogende bouwmaterialen mogen worden gebruikt. Om wateroverlast te voorkomen, moeten gebouwen zo worden gebouwd, dat er geen schade optreedt bij een bui van 70 mm in een uur.

6.2.6.2 Toetsing

In de nieuwe situatie dient de verharding aan te sluiten op het riool. Het is niet de bedoeling dat het hemelwater afkomstige van de wegen afstroomt naar de groenvoorzieningen. Het projectgebied ligt namelijk binnen het grondwaterbeschermingsgebied. De provincie Gelderland schrijft voor dat hemelwater dat afstroomt van verharde oppervlakken niet direct in de bodem mag infiltreren binnen het grondwaterbeschermingsgebied. Daarnaast is nauwelijks tot geen sprake van toename aan verharding en is compensatie niet nodig.

6.2.6.3 Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de realisatie van de beoogde ontwikkeling.

6.3 Klimaatadaptatie

6.3.1 Algemeen

Het klimaat verandert. Ook in Nijmegen ervaren we de laatste jaren steeds vaker wateroverlast, extreme hitte en droogte. Nijmegen wil deze problemen aanpakken door in 2050 klimaatbestendig te zijn. De klimaatadaptatiestrategie 'Samen voorbereid op het weer van de toekomst' beschrijft de aanpak om dit doel te bereiken. In deze strategie staan per thema onze hoofddoelen:

- Droogte: langdurige droogte leidt niet tot structurele schade aan bebouwing, fundering, wegen, groen, grond- en oppervlaktewater en vitale en kwetsbare functies.
- Hitte: een gezonde groene fysieke leefomgeving, met voldoende koelteplekken. Vitale en kwetsbare functies, groengebieden en ecologische verbindingen zijn bestand tegen hitte.
- Wateroverlast: hevige neerslag leidt niet tot schade aan gebouwen, boven- en ondergrondse infrastructuur en voorzieningen. Kwetsbare en vitale functies blijven beschikbaar.
- Gevolgbeperking overstroming: we zorgen voor gevolgbeperking van overstromingen bij overstroombare gebieden langs de Waal en buitendijkse gebieden.

Daarnaast staan in deze strategie stadsbrede doelstellingen voor droogte, hitte en wateroverlast, waarmee we invulling geven aan wat we in Nijmegen verstaan onder klimaatadaptatie. In de klimaatadaptatiestrategie beschrijven we aan de hand van leidende principes en prestatie-indicatoren hoe we onze doelstellingen willen bereiken. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkeling wordt hieraan getoetst.

Verder zijn in de klimaatadaptatiestrategie een aantal prioritaire locaties benoemd. Op deze locaties zijn extra inspanningen nodig en willen we in 2035 hebben aangepakt. Op overige locaties worden de klimaatdoelstellingen bereikt door deze doelen te verbinden aan ruimtelijke ontwikkelingen.

6.3.4.2 Toetsing

Om verdroging tegen te gaan is het (landelijk) beleid om daar waar mogelijk zo veel mogelijk hemelwater op te vangen op de locatie waar het valt. Daarom is in het ontwerp ervoor gekozen om het regenwater van de fiets- en voetpaden af te laten stromen naar de groenvakken om het daar op te vangen. Doordat het projectgebied binnen een drinkwaterbeschermingsgebied ligt mag het hemelwater van de openbare weg hier niet de bodem in stromen (eis bevoegd gezag = provincie in verband met mogelijke verontreinigingen). Daarmee wordt aan dit beleid voldaan.

De waterhuishouding is getoetst op het huidige beleid en op capaciteit. Het aantal kolken dat wordt aangebracht is voldoende om het water van het verhard oppervlak dat hierop afwatert af te voeren. De afvoercapaciteit van de bestaande riolering waarop de kolken worden aangesloten is voldoende. Daarmee wordt hier door de wijziging van de bestaande situatie geen wateroverlast verwacht.

Het plan is getoetst op basis van het beleid om 40% van de fiets- en voetpaden te voorzien van schaduw. Hiervoor wordt 21 juli 12:00uur als uitgangspunt aangehouden. Uit onderstaande analyse blijkt dat op dit tijdstip op 46% van de fiets- en voetpaden schaduw valt. Hiermee voldoet het ontwerp aan dit beleid.

6.3.4.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met klimaatadaptatie.

6.4 Duurzaamheidsaspecten

6.4.1 Algemeen

Eén van de vier hoofdopgaven van de omgevingsvisie is het streven naar een duurzame stad. Nijmegen heeft de ambitie voorop te lopen op het gebied van duurzaamheid en toekomstbestendigheid. We gaan uit van duurzaam grondgebruik, waarbij ontwikkelingen waarde aan de stad toevoegen en een bijdrage leveren aan het oplossen van onze grote opgaven. Circulair bouwen, klimaatadaptatie, natuurinclusief bouwen en energieneutraal zijn hierbij centrale (samenhangende) thema's. De hoofdambities van Nijmegen voor duurzaamheid richten zich op de energietransitie (streven energieneutraal in 2045), stimulering van circulaire economie (streven circulaire regio in 2050) en klimaatadaptatie (streven volledig klimaatneutrale stad in 2050).

6.4.2 Energie

6.4.2.1 Algemeen

Nijmegen heeft zich tot doel gesteld uiterlijk in 2045 energieneutraal en aardgasvrij te zijn. Energiebesparing is een eerste vereiste om de energievraag te minimaliseren. Het gaat daarbij om het minimaliseren van zowel de energievraag van gebouwen als die van bedrijfsprocessen. De energie die we dan nog gebruiken wekken we zoveel mogelijk duurzaam op. Uitgangspunt van de gemeente Nijmegen is dat bij nieuwbouw alle daken zoveel mogelijk vol komen te liggen met zonnepanelen. Alle (nieuwe) daken dienen dan ook geschikt te zijn voor zonnepanelen. We streven naar slimme, lokale energieoplossingen, bijvoorbeeld door lokale, duurzame energie tijdelijk op te slaan en vraag en aanbod onderling af te stemmen.

Aardgasvrij

Nieuwbouw in de bestaande stad en de Waalsprong is aardgasvrij. De Waalsprong valt binnen het concessiegebied van het warmtenet. Nieuwbouw in de Waalsprong moet hier verplicht worden aangesloten op het warmtenet. Daarnaast heeft Nijmegen de ambitie om de bestaande stad van het aardgas te halen en delen van de stad aan te sluiten op een nog aan te leggen warmtenet.

6.4.2.2 Toetsing

Het betreft hier de realisatie van een rotonde en geen nieuwbouw. Energie is hier dan ook niet van toepassing.

6.4.2.3 Conclusie

Bij de planvorming hoeft geen rekening te worden gehouden met de doelen uit de omgevingsvisie ten aanzien van energie.

6.4.3 Circulariteit

6.4.3.1 Algemeen

De regio Arnhem-Nijmegen wil zich profileren als circulaire regio. Vanaf 2030 wil de regio minimaal 50% circulair bouwen om uiteindelijk in 2050 te komen tot een circulaire leefomgeving. We streven ernaar om zoveel mogelijk conceptueel, modulair en losmaakbaar (demontabel) te bouwen.

In de Grond-, weg- en waterbouw onderschrijft Nijmegen de uitgangspunten van het manifest duurzaam GWW; samen met onze ketenpartners willen we de verduurzaming in de sector structureel aanjagen. Uitgangspunt is om zo min mogelijk verharding toe te passen en waar verharding nodig is te kijken naar meer duurzame oplossingen, zoals (hergebruikte) klinkers of duurzaam asfalt. We zetten in op 'hergebruik tenzij'. Eerst worden vrijkomende materialen binnen het project hergebruikt. Als dit niet mogelijk is worden objecten en materialen hergebruikt vanuit een ander project. Als dit niet mogelijk is dan worden materialen hergebruikt binnen de regio. Hiervoor gebruiken we de digitale materialenbank DuSpot om vrijkomende materialen uit te wisselen. Vrijkomende materialen die aan het einde van hun levensduur zijn, verwerken we zo hoogwaardig mogelijk.

6.4.3.2 Toetsing

In het plan wordt zo min mogelijk nieuw materiaal toegepast en waar mogelijk wordt vrijkomend materiaal direct op locatie hergebruikt. We onderzoeken de mogelijkheid om ook de fundering her te gebruiken. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hergebruikte betonstraatstenen en bij aanleg van het fietspad vermijden we gebruik van lichtrood gekleurd asfalt (asfalt met blank bitumen). Er wordt zoveel mogelijk groen behouden. We zetten in de aanbesteding in op emissiearme aanleg.

6.4.3.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met circulariteit.

6.5 Natuur- en landschapsaspecten

6.5.1 Soortenbescherming

6.5.1.1 Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het besluitgebied. De Omgevingswet beschermt bepaalde plant- en diersoorten. Het gaat hoofdzakelijk om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen. Daarnaast betreft het bepaalde soorten van nationaal belang. In principe zijn provincies verantwoordelijk voor de bescherming van soorten (artikel 2.18, lid 1, sub f).

Soortenbescherming is in de Omgevingswet vooral gericht op het reguleren van flora-en fauna-activiteiten. Een flora en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Door deze brede formulering van een flora- en fauna-activiteit is het bij activiteiten in de fysieke leefomgeving nodig om te controleren of:

- er soorten aanwezig zijn;
- welke soorten dat zijn.

Voordat een flora en fauna-activiteit mag worden verricht, moet gecontroleerd worden of er aanwijzingen zijn dat op die plek of in de directe nabijheid bepaalde beschermde soorten of habitats voorkomen. Als er aanwijzingen zijn dat deze aanwezig zijn, dan is het verplicht om na te gaan of nadelige gevolgen voor die dieren of planten uit te sluiten zijn. Als nadelige gevolgen niet uitgesloten kunnen worden, moet degene die de activiteit verricht alle passende preventieve maatregelen treffen om nadelige gevolgen voor dier- en plantensoorten te voorkomen. Voor schadelijke handelingen geldt in de meeste gevallen een vergunningplicht. In een aantal gevallen is echter ook sprake van een vrijstelling.

6.5.1.2 Toetsing

Er is een Flora en Fauna Quicksan (Houtlaan, Nijmegen, quickscan Ow, 25-0298, d.pdf ; 20 mei 2025) uitgevoerd op dit specifieke gebied. Dit onderzoek is uitgevoerd door Waardenburg Ecology, zij zijn lid van het Netwerk Groene Bureaus en daarmee voldoen zij aan de kwaliteitseisen voor een Ecologisch onderzoek. Er dienen preventieve maatregelen genomen te worden om te voldoen aan de specifieke zorgplicht.

6.5.1.3 Conclusie

Bij de planvorming is voldoende rekening gehouden met soortenbescherming mits er wordt voldaan aan de specifieke zorgplicht.

6.5.2 Gebiedsbescherming

6.5.2.1 Algemeen

De bescherming van natuurgebieden is tweeledig; het Rijk is verantwoordelijk voor de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een verantwoordelijkheid van de provincies.

Natura 2000

Een Natura 2000-gebied is een beschermd natuurgebied van Europees belang. Bescherming van deze gebieden is nodig voor het behoud van de biodiversiteit (soortenrijkdom) en om te voldoen aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. In en om Nijmegen liggen de Natura 2000-gebieden 'Uiterwaarden Waal' en de 'Gelderse Poort', als onderdeel van het gebied 'Rijntakken'. Nieuwe ontwikkelingen (activiteiten) die - afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten – significant negatieve gevolgen kunnen hebben op een Natura 2000-gebied, zijn onder de Omgevingswet gedefinieerd als 'Natura 2000-activiteit'. Deze kunnen zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied plaatsvinden. In de meeste gevallen vindt de activiteit echter plaats buiten een Natura 2000-gebied. Ook dan kan een activiteit effect hebben op het Natura 2000-gebied. Dit wordt ook wel de 'externe werking van een Natura 2000-gebied' genoemd. Als het effect significant kan zijn, is in veel gevallen een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig.

Voor activiteiten die mogelijk leiden tot een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied moet er per geval een stikstofbeoordeling worden gemaakt. Dit om in beeld te brengen of deze activiteit invloed heeft op een Natura 2000-gebied en te beschouwen is als een Natura 2000-activiteit (activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.)

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie. Daarin zijn de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden vastgelegd en zijn regels gesteld in het belang van de

bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden. We verwijzen hiervoor naar paragraaf 3.3 van deze motivering.

Houtopstanden buiten de bebouwingscontouren

Bomen en bossen vallen onder houtopstanden en vervullen een belangrijke en unieke functie in de fysieke leefomgeving. Bescherming van houtopstanden is een onderdeel van de Omgevingswet. Door de lange ontwikkelingstijd van bossen is deze bescherming van groot belang.

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers of andere houtachtige gewassen. Het (deels) vellen ervan zorgt ervoor dat die verdwijnen of beschadigd raken. Herbeplanten zorgt voor nieuwe houtopstand.

Om bossen te beschermen en vanwege internationale regels geeft het Rijk regels voor het vellen van houtopstanden, herbeplanten, het verhandelen en bezit van hout(producten). Degene die zo'n activiteit uitvoert, moet voldoen aan die regels, zoals de specifieke zorgplicht. Ook kan een meldingsplicht gelden.

Deze rijksregels gelden alleen voor houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap (voormalig buiten de bebouwde kom). Daarbij gelden op deze rijksregels een aantal uitzonderingen. Die uitzonderingen staan in het Bal (artikel 11.111).

6.5.2.2 Toetsing

De huidige functie van kruispunt wordt veranderd naar een rotonde.

De afstand tot het meest dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Rijntakken is meer dan 3,5km waardoor er geen invloed is op de hier aanwezige Flora en Fauna, exclusief de stikstofdepositie. Gezien de aard, omvang en duur van de voorgenomen activiteit in een gebied waar momenteel veel bouwwerkzaamheden plaatsvinden en de afstand tot Natura 2000 gebieden is het uitgesloten dat de uit te voeren activiteit aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000 gebieden veroorzaakt.

Het plangebied ligt niet in of nabij het NNN, een bijzonder natuurgebied of een bijzonder landschap. Gezien de aard, omvang en duur van de voorgenomen activiteit en de afstand tot deze natuurgebieden is het op voorhand uitgesloten dat de uit te voeren activiteit nadelige gevolgen voor deze gebieden veroorzaakt.

Nadelige gevolgen voor houtopstanden zijn er op deze BOPA niet, aangezien de houtopstanden zich buiten de 'bebouwingscontour houtkap' bevindt.

Significante stikstofdepositie op overbelaste gebieden van de Rijntakken veroorzaakt negatieve gevolgen op dit Natura 2000-gebied. Om deze negatieve gevolgen te voorkomen is het noodzakelijk dat een project geen significante stikstofdepositie heeft. Daarom is het verplicht dat mobiele werktuigen die ingezet worden voldoen aan de eisen van het convenant Schoon en Emissieloos bouwen (SEB). Bovendien speelt de afstand van het project tot de Rijntakken een rol bij de stikstofbeoordling. Hoe korter de afstand tot de Rijntakken is, hoe sneller de grens van significante stikstofdepositie bereikt wordt. Voor projecten die dicht bij de Rijntakken plaatsvinden kan, bovenop het SEB, inzet van elektrische mobiele werktuigen nodig zijn om te voldoen aan de grenswaarden.

Volgens de stikstofberekening is de toename van stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling kleiner dan 0,00 mol/ha/jr. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied (Rijntakken e.a.) van zowel de aanlegfase als de gebruiksfase zijn op voorhand uit te sluiten. De berekening heeft plaatsgevonden met de meest recente versie van Aenius. De omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit staat de uitvoerbaarheid van de BOPA niet in de weg.

6.5.2.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met gebiedsbescherming.

6.5.3 (Hoofd)boomstructuur

6.5.3.1 Algemeen

Bomenplan Nijmegen

Het Bomenplan Nijmegen (2021) vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen.

De verschillende doelstellingen van dit bomenplan zijn:

- Gezonde bomen die we zo lang mogelijk behouden;
- Bomenkap zoveel mogelijk vermijden;
- Aanplant van bomen zoveel mogelijk stimuleren en
- Dat de belangrijkste bomen in de stad een groene beschermende verbindende structuur vormen.

Het Bomenplan Nijmegen richt zich op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

Hoofdboomstructuur

We willen dat de belangrijkste bomen in de stad samen een groene beschermde verbindende structuur vormen die de stad dooradert. Uitgangspunt voor de hoofdboomstructuur zijn drie belangrijke waarden voor de stad, die het belang van instandhouding en uitbreiding of versterking rechtvaardigen. We richten ons op:

1. Beeldkwaliteit: lommerrijk groen en statige lanen
2. Ecologie: verbindingselementen en bevordering van biodiversiteit
3. Cultuurhistorie: historische (veld)wegen en monumentaal stadsgroen

We combineren de hoofdboomstructuur met andere doelen zoals de gezonde stad, klimaatadaptatie en beleving.

Netwerk in de wijken

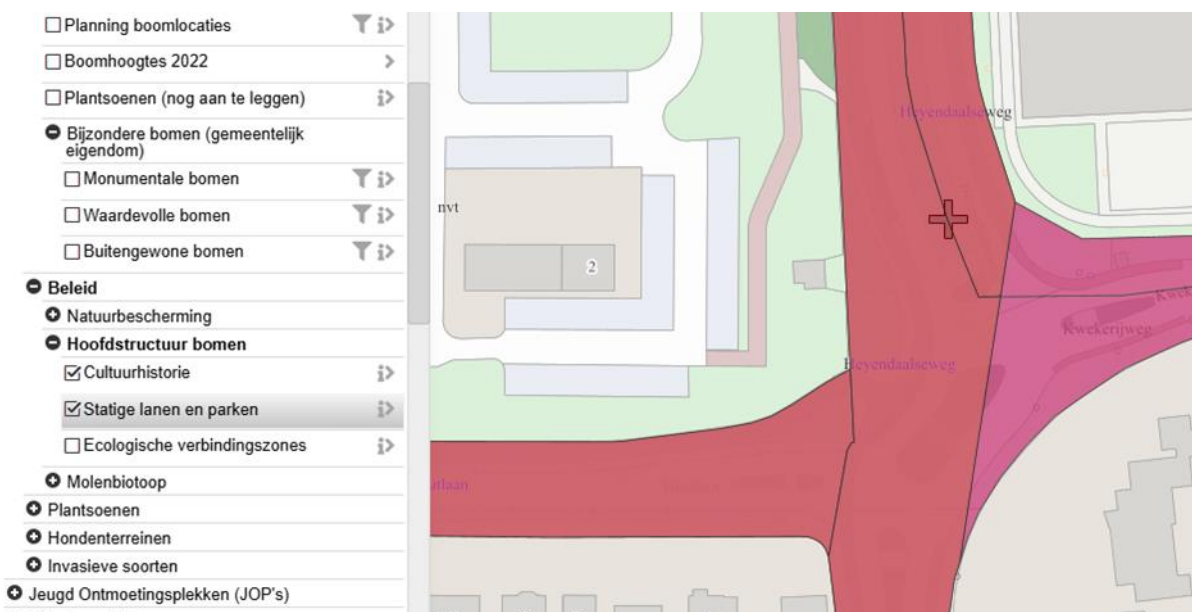
Het is echter niet voldoende om alleen in te zetten op de hoofdboomstructuur. Ook een fijnmazig netwerk van bomen op wijkniveau is van groot belang: het vormt de routes om te bewegen, te wandelen en te fietsen in de wijk. Het maakt een buurt gezond, aantrekkelijk en leefbaar. Het voorkomt hitte-eilanden dichtbij huis en maakt de stad, juist in de wijken, klimaatadaptief.

De hoofdboomstructuur vormt samen met het groen in de wijken, de totale groenstructuur van de stad Nijmegen. In de afbeelding is te zien dat het plangebied grenst aan een plek waar groene structuren aanwezig zijn. Deze dienen behouden te blijven.

6.5.3.2 Toetsing

De Heyendaalseweg en de Houtlaan zijn hoofdbomenstructuren. Ze vallen onder de 'Cultuurhistorische lanen' en onder 'Statige lanen en parken'.

De aansluitende Kwekerijweg is ook een hoofdbomenstructuur, maar valt alleen onder 'Statige lanen en parken'. Er moeten 2 bomen uit deze structuur verwijderd worden (werkzaamheden en slechte kwaliteit), maar er worden ook nieuwe bomen aangeplant die deze laanstructuur in de toekomst weer gaan versterken.

6.5.3.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met de gemeentelijke (hoofd)groenstructuur.

De herplantplicht van de bomen is een randvoorwaardelijke regel om dit werk mogelijk te maken. Voor de volledige compensatie-berekening, zie hoofdstuk 3.1.1.4a Groen en ecologie.

6.5.4 Biodiversiteit en hoofdgroenstructuur

6.5.4.1 Algemeen

Biodiversiteitsagenda

De biodiversiteit staat onder druk. Veel soorten lopen hard terug in aantallen en andere soorten sterven uit. Uit ervaring is gebleken dat door het toepassen van maatregelen zoals nieuwe natuur, natuurlijker bosbeheer en schonere, levende rivieren, de natuur zich weer (deels) kan herstellen. Om de bescherming en herstel van biodiversiteit te realiseren, is eind 2023 in Nijmegen de biodiversiteitsagenda vastgesteld.

Groen draagt bij aan onze gezondheid en ons welzijn, het zorgt voor vermindering van hittestress en voor een betere luchtkwaliteit. Deze benaderingswijze vraagt om intelligent ruimtegebruik waarin ook functies gecombineerd worden. Natuur kan in een aantal gevallen prima samengaan met andere functies. Het beoogd effect van de biodiversiteitsagenda is dan ook om naast de compensatie en mitigatie verplichting, herstel en versterking van de biodiversiteit sterk te bevorderen.

Doelstellingen en uitgangspunten

Het overkoepelende doel van de Biodiversiteitsagenda is behoud, herstel en versterking van de biodiversiteit in Nijmegen door behoud en uitbreiding van areaal en kwaliteit van de biodiversiteit in Nijmegen. We onderscheiden de volgende subdoelen:

- Subdoel 1: in de stedelijke Hoofdgroenstructuur (kernegebieden en ecologische verbindingen) worden in principe alleen ontwikkelingen toegestaan met een positief netto-effect op de biodiversiteit. Afwijken hiervan is mogelijk als er sprake is van groot maatschappelijk belang. Hiervoor is een goedgekeurd compensatieplan nodig.
- Subdoel 2: bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, zowel binnen als buiten de Hoofdgroenstructuur, wordt behoud en uitbreiding van de biodiversiteit vanaf de fase van de visieontwikkeling meegenomen.

Naast deze doelen zijn er meer algemene zaken om rekening mee te houden en willen we dat biodiversiteitsbehoud en -herstel gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- Ecosysteembenadering. We streven zoveel mogelijk naar een natuurlijk zelfredzaam systeem (ecologisch in balans) en passen het liefst natuurlijke oplossingen toe.
- Bodem en water sturend. Binnen het nationale beleid worden water en bodem gezien als sturend voor de ruimtelijke ontwikkeling.
- Behoud en herstel beschermde en niet beschermde soorten. Omdat het aantal soorten sterk afneemt en het aantal dieren en planten ook sterk vermindert richten we ons op het bereiken van een Basiskwaliteit Natuur.
- Nieuwe leefgemeenschappen. Daar waar de situatie erom vraagt willen we het inrichten van een natuurlijke leefomgeving voor hier van nature voorkomende soorten die beter zijn toegerust op de klimaatveranderingen stimuleren/bevorderen.
- Bijdrage aan het klimaatadaptatieplan. We streven ernaar dat de biodiversiteit maatregelen aansluiten bij de klimaat-adaptieve maatregelen die getroffen worden. Denk aan een groen ingerichte wateropvangvoorziening (wadi).
- Biodiversiteit publiek en privaat versterken. Bij ontwikkelingen streeft de gemeente naar een biodiverse/groene inrichting van de private ruimte.

Hoofdgroenstructuur en groenblauw weefsel

In de verbeelding van de Hoofdgroenstructuur is opgenomen waar de kerngebieden zijn (zoals natuurgebieden, beschermde bossen, parken en uiterwaarden) en hoe de ecologische verbindingen (zoals lanen en corridors) lopen. De hoofdgroenstructuur is ingebed in een stevig groenblauw weefsel in en op het gebouwde deel van de stad. Om en door de stad lopen de regionale groenblauwe verbindingzones, zoals de Groene Corridors langs de spoorlijnen en de verbindingen die opgenomen zijn in het Groenblauw Raamwerk van de Groene Metropool regio. De Hoofdgroenstructuur en het groenblauwe weefsel versterken elkaar. Het groenblauwe weefsel zorgt voor kleine ecologische stapstenen die sommige soorten helpen om zich te verspreiden en geïsoleerde populaties te verbinden. In dit groenblauw weefsel streven we naar een Basiskwaliteit Natuur, terwijl we in de kerngebieden van de Hoofdgroenstructuur hogere biodiversiteitsdoelen hebben voor zeldzamere soorten of zelfs hele gebieden beschermen (Natura 2000 gebieden). Het groenblauwe weefsel ontstaat als resultaat van gezamenlijke acties van bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. Van natuurinclusief bouwen en vergroenen van een bedrijventerrein tot extensiever maaien van een tuin, het aanleggen van een vijver of bloementuin en het ophangen van een nestkastje. Het versterken van het groenblauwe weefsel is in feite het natuurlijker maken van delen van de stad die niet als hoofdfunctie natuurbehoud hebben, maar waar wel mogelijkheden liggen om soorten de ruimte te geven (en daarmee tegelijkertijd de leefbaarheid van de mensen en dieren in de stad te vergroten). Daarnaast wil de gemeente burgers, bedrijven en organisaties betrekken bij, en stimuleren op eigen grond een bijdrage te leveren aan inrichting en beheer van onderdelen.

Natuurinclusief bouwen

In Nijmegen bouwen we natuurinclusief. Dit betekent dat er bewust ruimte wordt gemaakt voor biodiversiteit op, aan of in een gebouw of de omgeving, zodat er meer verschillende planten- en diersoorten kunnen leven. Met de Toolbox 'natuurinclusief bouwen Nijmegen' creëert de gemeente standaard ruimte voor de natuur. Met deze toolbox wordt er niet alleen gekeken naar beschermde soorten, maar naar natuur in brede zin. Hiermee stimuleren we het behouden en versterken van biodiversiteit op plekken in de stad waar natuurbehoud niet vanzelfsprekend is. Op deze plekken liggen wel mogelijkheden om natuur meer ruimte te geven. De Toolbox geldt voor zowel nieuwbouw en op termijn ook bestaande bouw. Er wordt ingezet op:

- Het aanbrengen van geschikte verblijfsplaatsen in of aan een gebouw voor gebouwbewonende soorten.
- Het realiseren van groenmaatregelen om een geschikte leefomgeving voor doelsoorten te creëren (planten en dieren die een specifiek leefgebied vertegenwoordigen).
- Het (zoveel mogelijk) behouden van bestaand groen en bestaande verblijfsplaatsen voor dieren.

Houtopstanden binnen de bebouwingscontouren

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers of andere houtige gewassen. Het (deels) vellen ervan zorgt ervoor dat die verdwijnen of beschadigd raken. Herbeplanten zorgt voor nieuwe houtopstand. Binnen deze bebouwingscontour zijn de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening van toepassing.

6.5.4.2 Toetsing

Biodiversiteitsagenda en hoofdgroenstructuur:

Voor uitvoering van dit plan moeten enkele bomen worden verwijderd, wat een negatief effect kan hebben op de functionaliteit van de ecologische verbinding. Op korte afstand van het plangebied blijft echter een ecologische

verbinding bestaan tussen Heyendaalseweg en Houtlaan via het kerngebied op RU-terrein. De bomen die verwijderd moeten worden, zullen worden gecompenseerd en er zal een meer biodiverse beplanting terugkomen in de uiteindelijke situatie. In het plan wordt zoveel als mogelijk bestaand groen behouden en wordt nieuw groen aangelegd. Daarmee is het onwaarschijnlijk dat de functionaliteit van de ecologische verbinding op termijn verslechtert door uitvoering van het plan.

Doelstellingen en uitgangspunten:

We planten meer bomen terug op diversere plaatsen waardoor we uiteindelijk een betere hoofdstructuur krijgen.

Hoofdgroenstructuur en groenblauw weefsel:

De 2 gemeentelijke bomen zijn onderdeel van de hoofdgroenstructuur. Deze 2, qua kwaliteit verminderde, bomen worden vervangen voor nieuwe bomen, die ook verder op het midden van de kruising komen te staan. Hierdoor wordt de structuur verbeterd.

Natuurinclusief bouwen:

Er wordt niks gebouwd in dit project, dus is niet van toepassing.

Houtopstanden binnen de bebouwingscontouren:

Nadelige gevolgen voor houtopstanden zijn er op deze BOPA niet, aangezien de houtopstanden zich buiten de 'bebouwingscontour houtkap' bevindt.

6.5.4.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met biodiversiteit.

6.6 Erfgoedaspecten

6.6.1 Archeologie en cultuurhistorie

6.6.1.1 Algemeen

Gemeenten moeten in hun omgevingsplan rekening houden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed. Uit Europees beleid volgt dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van cultuurhistorische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is het (zoveel mogelijk) behouden van archeologische resten in de bodem (in situ) en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

Het cultureel erfgoed van Nijmegen bestaat uit gebieden, objecten, gebouwen, structuren en ensembles vanaf de vroege prehistorie tot het recente verleden. Het cultureel erfgoed maakt deel uit van onze identiteit en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de stad. Veel van het cultureel erfgoed is beschermd als monument. Onze ambities voor het cultureel erfgoed zijn opgenomen in de omgevingsvisie en in de Erfgoedstrategie 2020. De regels zijn opgenomen in de Erfgoedverordening Nijmegen 2021 en het Omgevingsplan gemeente Nijmegen (voorheen Facetbestemmingsplan Archeologie 2023).

In het Bkl (artikel 5.130) zijn instructieregels opgenomen die zich richten op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd en regels ter voorkomen van aantasting van beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen. Daarnaast is het artikel gericht op het voorkomen van aantasting van de omgeving van monumenten.

Omgeving van het monument

Nieuw aan de Omgevingswet is de instructieregel voor cultureel erfgoed (bovengronds en ondergronds) ter bescherming van de omgeving van monumenten. Hierbij is het de bedoeling dat in het omgevingsplan regels worden gesteld om aantasting van de omgeving van monumenten te voorkomen. Het gaat bij dit onderdeel niet zozeer om het voorkomen van de aantasting van de omgeving op zich, maar om een aantasting van de omgeving van een monument die dat monument ontsiert of beschadigt. Omdat de omgeving van een monument verschillend kan zijn, gaan we werken met procesregels in het omgevingsplan. Dit betekent dat we bij afwijkingen van het omgevingsplan onderzoeken of de nieuwe ontwikkeling van invloed is op de omgeving van het monumenten.

UNESCO-werelderfgoed

Nijmegen is onderdeel van de Romeinse Limes. De Romeinse Limes is door UNESCO aangewezen als een gebied van uitzonderlijke universele waarde en heeft daarmee de status van UNESCO-werelderfgoed verworven. De algemene rijksregels voor werelderfgoed staan in hoofdstuk 14 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarin worden regels gesteld aan de volgende activiteiten:

- activiteiten die effect hebben op werelderfgoed;
- activiteiten die direct of indirect gevolgen kunnen hebben voor werelderfgoed.

Regels voor archeologie

Om op een passende en effectieve wijze zorg te kunnen dragen voor het kostbare Nijmeegse bodemarchief wordt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen getoetst aan de regels voor archeologie in het omgevingsplan (waarin het voorheen geldende 'Facetbestemmingsplan Archeologie 2023' is opgenomen).

6.6.1.2 Toetsing Archeologie

De uitvoering van de werkzaamheden dient vergezeld te gaan van archeologisch onderzoek in de vorm van een Opgraving variant archeologische begeleiding. Ten behoeve van dit archeologisch onderzoek dient een Programma van Eisen (PvE) voor een Opgraving variant archeologische begeleiding te worden opgesteld. Dit PvE moet voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden worden goedgekeurd door de gemeente Nijmegen.

6.6.1.3 Conclusie Archeologie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Deze BOPA is uitsluitend uitvoerbaar voor het aspect archeologie als wordt voldaan aan de volgende voorwaarde: De werkzaamheden worden archeologisch begeleid conform een goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) voor een Opgraving variant archeologische begeleiding.

6.6.1.4 Toetsing Cultuurhistorie

De kruising Heyendaalseweg-Houtlaan-Kwekerijweg is historisch ontstaan uit de eeuwenoude doorgaande laan van de Heyendaalseweg en de daarop westwaarts aantakende Houtlaan. Deze vormden tevens de begrenzing van het 18de-eeuwse landgoed Heyendaal, waar in de vorm van waardevolle groen- en wegstructuren nog veel van bewaard is gebleven in het moderne gebruik als universiteitscampus.

Direct op en rond de kruising bevinden zich dan ook cultuurhistorische waarden die bescherming verdienen. Dit geldt met name voor de historische hoofdstructuur van de Heyendaalseweg met ten dele nog oude begeleidende boombeplanting. Door de verkeerskundige wijzigingen aan de kruising sinds ca. 1950 is structuur van de Heyendaalseweg als recht doorgaande historische hoofdweg vertroebeld. Het is nu zaak met de voorgenomen wijzigingen om die historische doorgaande lijn niet verder te vertroebelen en indien mogelijk juist te versterken (niet zozeer qua verkeersverloop als wel qua beeld, omwille van de herkenbaarheid).

Direct ten westen van de kruising liggen hoge cultuurhistorische waarden in de vorm van het rijksmonumentale kloostercomplex Berchmanianum, Het onderhavige plan heeft daar geen invloed. Maar het is goed om rekening te houden met het in stand houden van de zichtlijn vanaf de Kwekerijweg op de toren van het Berchmanianum en deze niet te verstoren.

Tussen het Berchmanianum en de Heyendaalseweg staat een trafohuisje uit het derde kwart van de 20ste eeuw dat wegens zijn historische architectonische verschijningsvorm cultuurhistorische waarde heeft. Mogelijk werd dit trafohuisje in direct verband met het destijds nieuwe Berchmanianum gebouwd.

Behoud van het gebouwtje is daarmee uitdrukkelijk gewenst vanuit cultuurhistorisch perspectief.

De aanleg van de nieuwe rotonde op de kruising Heyendaalseweg-Kwekerijweg-Houtlaan kent een groter ruimtebeslag dan het huidige kruisingsvlak. Dit betekent dat enkele van de bestaande bomen gerooid zullen moeten worden.

In de nieuwe situatie is ruimte in de tussenliggende groenstroken van de rotonde voor de aanplant van enkele bomen. Met de locatie van deze nieuw te planten bomen wordt er rekening mee gehouden dat deze de zichtlijn vanuit de Kwekerijweg op het torentje van het Jezuietencollege Berchmanianum niet verstoren.

Ook komen de bomen in het verlengde van de bestaande bomenrijen langs de Heyendaalseweg. Op deze manier ondersteunen zij het beeld van de historische doorgaande laan en fungeren als overgang tussen het noordelijk en zuidelijk.

6.6.1.5 Conclusie Cultuurhistorie

Het aspect cultuurhistorie vormt mogelijk een belemmering voor de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling. Realisatie van de voorgenomen ontwikkeling mag niet:

- de doorgaande historische (zicht)lijn van de Heyendaalseweg verder vertroebelen; zou deze bij voorkeur juist versterken, en
- de zichtlijn van de Kwekerijweg op de toren van het Berchmanianum verstoren.

Het is zeer onwenselijk om eventueel het oude trafohuisje af te breken om de ontwikkeling mogelijk te maken. In het ontwerp is rekening gehouden met het behoud van het trafohuisje. Het trafohuisje is in beheer en eigendom van Liander. Ook Liander heeft geen plannen om het huisje te verwijderen. Daarmee kan het oude trafohuisje behouden blijven.

Deze BOPA is uitsluitend uitvoerbaar voor het aspect erfgoed als voldaan wordt aan de volgende voorwaarde(n):

- De doorgaande (zicht)lijn van de Heyendaalseweg wordt in stand gehouden en indien mogelijk versterkt, en
- De zichtlijn van de Kwekerijweg op de toren van het Berchmanianum wordt in stand gehouden.

6.7 Veiligheidsaspecten

6.7.1 Omgevingsveiligheid

6.7.1.1 Algemeen

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en risico's door windturbines. Het risico wordt bepaald door de kans op een incident per jaar te vermenigvuldigen met het aantal slachtoffers dat kan vallen op een bepaalde locatie of in een gebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Naast deze risicobenadering is in de Omgevingswet een effectbenadering geïntroduceerd met het begrip 'aandachtsgebieden'. Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

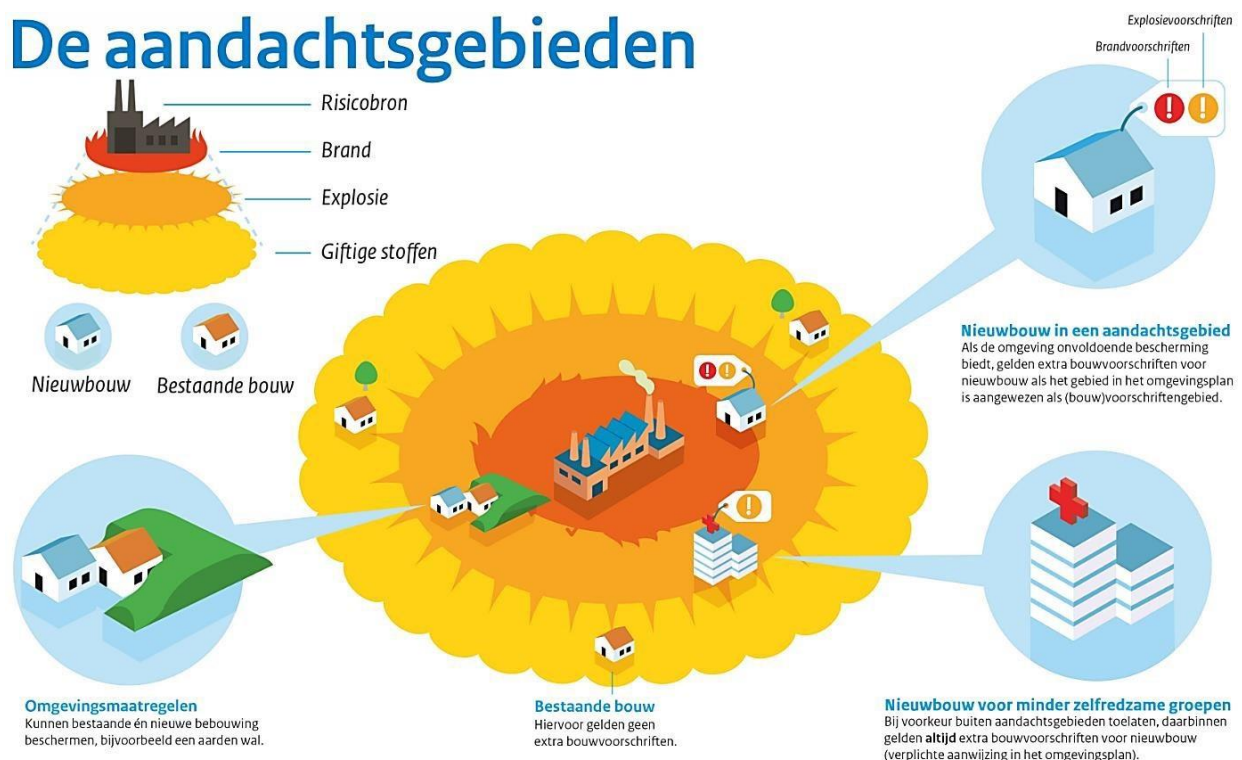
Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10⁻⁶). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Grenswaarden en standaardwaarden voor het plaatsgebonden risico voor (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties zijn opgenomen in artikel 5.6 tot en met artikel 5.11a van het Bkl. Grenswaarden voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (art. 5.7 lid 1 Bkl) worden in een omgevingsplan in acht genomen. Met standaardwaarden voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties wordt in een omgevingsplan rekening gehouden (art. 5.11 Bkl). Voor het plaatsgebonden risico gelden, afhankelijk van de activiteit, vastgestelde afstanden of te berekenen afstanden (bijlage VII Bkl). Het plaatsgebonden risico wordt op basis van de vastgestelde afstanden vastgelegd in een contour.

Groepsrisico

Het groepsrisico betreft de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als gevolg van een ongewoon voorval. Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. De gemeente moet in het omgevingsplan binnen aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. (artikel 5.15 van het Bkl).

De aandachtsgebieden

Afbeelding: aandachtsgebieden (bron: www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl).

Aandachtsgebieden

Aandachtsgebieden laten zien op welke locaties extra aandacht nodig is om aanwezigen te beschermen tegen mogelijke ongevallen bij activiteiten met gevaarlijke stoffen. Aandachtsgebieden zijn gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd zijn tegen gevaren uit de omgeving. Voorbeelden van die gevaren zijn warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Via de aandachtsgebieden worden deze gevaren (effectgebieden en geen risico-afstanden) zichtbaar op de kaart (Zie Atlas Leefomgeving op www.atlasleefomgeving.nl, Register externe veiligheid), zodat direct duidelijk is welke gevaren waar op kunnen treden. Zo kan het bevoegd gezag ze al aan het begin van het planproces meenemen. Aandachtsgebieden zijn er voor brandgevaar, explosiegevaar en gifwolken. De gemeente mag een brand- of explosie –aandachtsgebied (of delen ervan) aanwijzen als voorschriftengebied waardoor er extra bouwkundige eisen gaan gelden voor nieuwe gebouwen.

Kwetsbare functies

Bij de beoordeling van de hiervoor beschreven risico's wordt uitgegaan van een onderscheid in zeer kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen, beperkt kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties en beperkt kwetsbare locaties. Of een bepaald gebouw of een bepaalde locatie is aan te merken als één van voornoemde gebouwen of locaties volgt uit het Bkl (Bijlage VI). Gebouwen met een woonfunctie zijn kwetsbare gebouwen; de meeste basisscholen, kinderdag- verblijven en gebouwen met 24-uurszorg zijn voorbeelden van zeer kwetsbare gebouwen. Deze indeling is gemaakt op basis van de volgende afwegingen:

- Hoeveel personen zijn in dat gebouw of op die locatie gelijktijdig aanwezig?
- Wat is de aanwezigheidsduur van die personen?
- In hoeverre zijn die personen in staat zichzelf in veiligheid te brengen bij een incident.

Het realiseren van zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare gebouwen en locaties is niet mogelijk binnen een plaatsgebonden risicocontour. Voor het overige geldt dat rekening dient te worden gehouden met de relevante plaatsgebonden risicocontouren, aandachtsgebieden en het groepsrisico. Dat vraagt om een afweging en motivering (verantwoording) bij het toedelen van functies aan locaties. Daarnaast moet het bevoegd gezag motiveren (artikel 5.14 Bkl) waarom van een brand- en/of explosie-aandachtsgebied een voorschriftengebied wordt gemaakt als in dit gebied nieuwe (beperkt-) kwetsbare gebouwen mogelijk worden gemaakt.

6.7.1.2 Toetsing

In het gebied is er geen sprake van een plaatsgebonden risicocontour noch van een aandachtsgebied. Er wordt tevens geen gebouw mogelijk gemaakt. Vanuit omgevingsveiligheid zijn er dan ook geen specifieke aandachtspunten voor het realiseren van de rotonde. Er dient voldaan te worden aan de uitgangspunten van de regionale handreiking bluswater en bereikbaarheid.

6.7.1.3 Conclusie

Het aspect omgevingsveiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van deze BOPA.

6.7.2 Kabels en leidingen

6.7.2.1 Algemeen

Er kunnen kabels en leidingen in of nabij het besluitgebied aanwezig zijn die van invloed kunnen zijn op de planvorming. Het gaat bijvoorbeeld om de aanwezigheid van planologisch relevante kabels en leidingen (zoals waterleidingen, rioleringsleidingen of gasleidingen), beschermingszones en dergelijke. Kabels en leidingen zijn onderdeel van de fysieke leefomgeving, waarvoor gemeenten regels moeten stellen, gericht op het behoeden van de staat en werking van infrastructuur voor nadelige gevolgen van activiteiten (artikel 2.1 Ow).

Incidenten met kabels en leidingen kunnen zorgen voor ongemak, maar ook voor gevaar, (maatschappelijke) ontwrichting of (milieu)schade. Daarom is het van belang rekening te houden met kabels en leidingen.

Het ontwerp van de rotonde is meerdere malen besproken in het combi-overleg waarbij de NUTS-beheerders zijn aangesloten. Daarbij is de ligging van de rotonde en aanverwante zaken ten opzichte van de kabels en leidingen getoetst.

De volgende, belangrijkste knelpunten zijn hierbij geconstateerd:

1. Het trafo-huisje langs de Heijendaalseweg;
2. kabels en leidingen onder gesloten verharding;
3. mogelijkheden voor toekomstige uitbreiding kabels en leidingen;
4. twee NUTS-kasten langs de Heijendaalseweg;
5. vervangen van Gietijzeren leidingen in het trottoir van de Heijendaalseweg richting de Kwekerijweg;
6. drinkwaterleiding;
7. verhogen van de rotonde ten opzichte van het huidige kruispunt.

Hieronder wordt per bovenstaand knelpunt de besproken maatregel omschreven.

1. Het ontwerp van de rotonde is in overeenstemming met Liander (eigenaar en beheerder van het trafo-huisje) dusdanig opgesteld dat het huisje op de huidige locatie behouden blijft. Hierbij zijn de voorschriften van Liander in acht genomen zodat hier veilig gewerkt kan worden.
2. De NUTS-partijen hanteren de stelregel dat er geen kabels en leidingen onder (nieuw aan te brengen) gesloten verharding mogen komen te liggen. Anders moeten de kabels en leidingen worden verlegd. Daarom is met de beheerders overeengekomen dat de rotonde in elementverharding wordt uitgevoerd. Alleen de fietspaden worden in (rood) asfalt aangelegd (wens mobiliteit). De NUTS-beheerders hebben hier geen bezwaar tegen. Door deze ontwerpkeuze kunnen de kabels en leidingen blijven liggen.
3. De NUTS-beheerders willen de mogelijkheid behouden om in de toekomst het netwerk uit te breiden. Daarom hebben de NUTS partijen in overleg met de gemeente een tracé vastgesteld waar in de toekomst het netwerk uitgebreid kan worden. Dit tracé blijft vrij van obstakels die deze uitbreiding onmogelijk maken.
4. De NUTS-beheerders stellen als voorwaarden dat er geen T-splitsingen van kabels en leidingen onder nieuw aan te brengen verharding komen te liggen. In het ontwerp liggen twee T-splitsingen onder de rijbaan van de rotonde. Afsproken is dat deze twee T-splitsingen tijdens de uitvoeringswerkzaamheden aan de rotonde verlegd worden naar het naastgelegen groen.
5. In het trottoir van de Heijendaalseweg naar de Kwekerijweg liggen twee verouderde gietijzeren leidingen. Die worden vervangen door nieuwe leidingen. Deze leidingen liggen onder het huidige en toekomstige trottoir. De NUTS-beheerders kunnen deze vervangingswerkzaamheden ten alle tijden als gebruikelijk uitvoeren. De rotonde vormt dus geen belemmering voor de vervanging.
6. Onder het huidige kruispunt ligt een belangrijke drinkwaterleiding. Uit onderzoek blijkt dat deze leiding voldoende diep ligt. Daarom is er geen risico op beschadiging. Zie ook punt 7.
7. In overleg met de NUTS-beheerders, de verkeerskundige en groenbeheerders is bepaald dat de gehele rotonde hoger wordt aangelegd dan het huidige kruispunt. Dit heeft op de voorgenoemde disciplines het volgende voordeel dat het risico op beschadiging van kabels en leidingen tot een minimum wordt beperkt.

6.7.2.2 Toetsing

Het ontwerp is door en met de NUTS-partijen besproken en getoetst. Met de voorgenoemde maatregelen zien de beheerders geen bezwaren om de rotonde conform ontwerp aan te leggen.

6.7.2.3 Conclusie

De aanleg van de rotonde vormt geen belemmering voor de bestaande kabels en leidingen en de mogelijke uitbreiding hiervan. De NUTS-beheerders hebben dan ook geen bezwaar tot de aanleg hiervan.

6.7.3 Ontplobbare Oorlogsresten

6.7.3.1 Algemeen

Het grondgebied van de gemeente Nijmegen is in de Tweede Wereldoorlog langdurig en intensief strijdtoneel geweest. Daarom is in grote delen van de gemeente nog steeds de kans aanwezig op het aantreffen van niet gesprongen explosieven (officiële term tegenwoordig: Ontplobbare Oorlogsresten). In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en de afwegingen omtrent het stellen van regels aan activiteiten, is het wenselijk inzicht te verkrijgen in de mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen explosieven in het besluitgebied waarop deze BOPA betrekking heeft.

6.7.3.2 Toetsing

Uit de informatie die is opgenomen in de Milieuatlas Nijmegen is het besluitgebied niet verdacht ten aanzien van [óf onderzocht op] de aanwezigheid van Ontplobbare oorlogsresten.

Echter, het standaardadvies voor grondroerende werkzaamheden binnen de gemeente is om het protocol "toevalsvondst van een explosief" te gebruiken en dit vóór aanvang van de werkzaamheden met de aannemer te bespreken. Dit protocol kan verkregen worden via: bevoegdgezagOOO@nijmegen.nl

6.7.3.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met niet gesprongen explosieven.

6.7.4 Windhinder

6.7.4.1 Algemeen

Wind kan hinder geven of zelfs gevaarlijk zijn. Windhinder treedt vooral op rond hoge gebouwen, waarbij sprake kan zijn verhoogde windsnelheden. Hierdoor kan het verblijf in de directe omgeving van deze gebouwen onaangenaam of zelfs gevaarlijk zijn.

Windhinder is een aspect van de fysieke leefomgeving (artikel 2.1 Ow). Hierdoor is het een onderdeel van de taak van de gemeente voor het evenwichtig toedelen van functies aan locaties. Het Rijk heeft voor dit aspect van de fysieke leefomgeving geen regels opgesteld. Er is dan ook geen formele, landelijke vastgestelde eis voor windhinder en windgevaar. Wel wordt voor de beoordeling vaak gebruik gemaakt van de NEN 8100. De NEN 8100 (norm voor windhinder en windgevaar in de gebouwde omgeving) geeft aan wanneer er aanleiding is om onderzoek te doen naar windhinder. Onderzoek naar windhinder is noodzakelijk bij een bouwhoogte van meer dan 30 meter.

6.7.4.2 Toetsing

Het betreft hier de realisatie van een rotonde. Van een bouwhoogte van meer dan 30 meter is geen sprake. Windhinder is voor dit plan dan ook geen issue.

6.7.4.3 Conclusie

Het aspect windhinder vormt geen belemmering voor de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling.

6.7.5 Sociale veiligheid

Sociale veiligheid wordt gedefinieerd als "de ervaring van (on)veiligheid van een individu veroorzaakt door de inrichting in relatie tot menselijk handelen in de openbare ruimte. Het betreft niet alleen de overlast en criminaliteit die een persoon ervaart, maar ook de onveiligheidsbeleving." De gevoelens van onveiligheid nemen toe door toenemende overlast, verloedering en criminaliteit in de fysieke leefomgeving. Deze gevoelens van (on)veiligheid bepalen de mate van sociale veiligheid in een gebied. Onveiligheid of het gevoel hebben dat het onveilig is in een gebied, kan ervoor zorgen dat mensen worden belemmerd in hun sociale bezigheden.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de sociale veiligheid in de fysieke leefomgeving kan worden bevorderd. Dit kan door het nemen van drie typen maatregelen:

1. *Maatregelen gericht op de keuze en situering van de verschillende doelgroepen:* deze maatregelen zijn gericht op het kiezen voor een woningbouwprogramma dat gericht is op doelgroepen die naar verwachting niet bijdragen aan een vergroting van de problematiek in het gebied, maar juist bijdragen aan de versterking van de sociale cohesie binnen en tussen doelgroepen in dit gebied.
2. *Maatregelen gericht op menging van functies en doelgroepen:* door menging van woningbouw en andere functies, als winkels, commerciële dienstverlening en horeca met terrassen, wordt een gebied zowel overdag als 's avonds levendig. Door winkelstraten en horeca wordt ontmoeting tussen bewoners gestimuleerd. Het toevoegen van woningen zorgt voor meer 'ogen op straat'. De menging van verschillende doelgroepen zorgt ervoor dat segregatie wordt tegengegaan.
3. *Maatregelen gericht op de inrichting van de openbare ruimte:* door toepassing van de ZETA-richtlijnen kan worden gezorgd voor een adequate vormgeving en inrichting van de openbare ruimte, die de sociale veiligheid van het besluitgebied en de directe omgeving bevorderen. De afkorting ZETA staat voor Zichtbaarheid, Eenduidigheid, Toegankelijkheid en Aantrekkelijkheid.

6.7.4.2 Toetsing

Er spelen geen noemenswaardige zaken voor sociale veiligheid. Dit aspect is eventueel relevant voor projecten in de binnenstad.

6.7.4.3 Conclusie

Bij de planvorming is sociale veiligheid geen issue.

6.8 Gezondheidsaspecten

6.8.1 Gezondheid

6.8.1.1 Algemeen

De gezondheid van de mens wordt bepaald door verschillende factoren, waaronder erfelijkheid, leefstijl, toegang tot de gezondheidszorg en de sociale en fysieke leefomgeving. De gemeente Nijmegen is verantwoordelijk voor de volksgezondheid van haar inwoners. Het volksgezondheidsbeleid en de uitvoering daarvan ligt vast in de Gezondheidsagenda. Eén van de speerpunten van deze agenda is een gezonde fysieke leefomgeving. Dit speerpunt is opgenomen in de omgevingsvisie onder 'Groene, gezonde stad'. De fysieke leefomgeving heeft op verschillende manieren invloed op de gezondheid van de inwoners. Denk bijvoorbeeld aan kwaliteit van woningen, luchtkwaliteit, aanwezigheid van groen en inrichting van de openbare ruimte. De Omgevingswet gaat over de inrichting en activiteiten in de fysieke leefomgeving. Eén van de maatschappelijke doelen van deze wet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Bij het verlenen van een BOPA willen we rekening houden met het belang van gezondheid van onze inwoners. Het gaat dan om bescherming en bevordering van de gezondheid en om het faciliteren van een gezondere leefstijl.

Bij het bieden van bescherming gaat het om bescherming tegen invloeden vanuit het milieu, zoals geluid en luchtverontreiniging, maar ook tegen ziekteverwekkers uit de veeteelt, elektromagnetische straling en de gevolgen van klimaatverandering. Dit krijgt in het omgevingsplan onder meer vorm door te voorzien in een scheiding tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige functies (milieuzonering) en het stellen van regels voor activiteiten over aspecten als geur, geluid, luchtkwaliteit, trillingen, bodemkwaliteit en hittebestendigheid/verkoeling. Op deze aspecten is ingegaan in de voorgaande paragrafen van deze motivering.

Bij het bevorderen van gezondheid en faciliteren van een gezondere leefstijl gaat het om een aantrekkelijke en veilige inrichting en om maatregelen die bijdragen aan een gezondere leefstijl. Het gaat dan om mogelijkheden tot bewegen, spelen, sporten en ontspanning en om de aanwezigheid van dagelijkse voorzieningen in de buurt. Maar ook om mogelijkheden van het maken van gezonde keuze als het gaat om voeding, ontmoeten, sociale veiligheid en verkeersveiligheid. Verder gaat het om gedragsbeïnvloedende maatregelen, zoals rookvrije openbare locaties.

De fysieke omgeving kan op verschillende manieren positieve dan wel negatieve invloed hebben op de gezondheid van inwoners. Daarom wordt de invloed van het initiatief op gezondheid van gebruikers en de directe omgeving

(naast de verschillende onderdelen) ook in totaliteit bekeken en afgewogen. Een negatief effect op gezondheid vanuit één aspect wordt niet automatisch gecompenseerd door een positief effect op een ander aspect. Dit hangt van de situatie en de betrokken aspecten af.

6.8.1.2 Toetsing

Voor een gezonde leefomgeving is het van belang dat er goede en veilige langzaamverkeersverbindingen zijn voor voetgangers en fietsers. Dit plan draagt bij aan het verbeteren van de verkeersveiligheid voor vooral fietsers en daarnaast ook voetgangers.

Kwalitatief groen is ook van belang voor gezondheid, in dit geval is de beoordeling onder het onderdeel biodiversiteit en ecologie leidend en zijn er voor gezonde leefomgeving geen aanvullende punten.

De planlocatie is aangewezen als Bovenwijks Beweegnetwerk conform het Uitvoeringskader 2024 BOSS (Bewegen Ontmoeten Spelen Sporten). Dit plan draagt zoals eerder genoemd bij aan de verbetering van langzaamverkeersverbindingen voor fietsers en is daarom in lijn met de ambities uit het BOSS-kader.

6.8.1.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met het aspect gezondheid.

6.8.2 Toegankelijkheid

6.8.2.1 Algemeen

De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving. Daaronder valt ook de toegankelijkheid van de openbare ruimte, gebouwen en (delen van) de stad en het ommeland. Eén van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is dan ook het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen. Het Bkl geeft (in artikel 5.162) aan dat een BOPA voor een project dat voorziet in nieuwe ontwikkelingen met gevolgen voor de inrichting van de openbare buitenruimte, rekening wordt gehouden met het belang van het bevorderen van de toegankelijkheid van die openbare buitenruimte voor personen met een functiebeperking.

6.8.2.2 Toetsing

Het plan voldoet aan de CROW-richtlijnen.

6.8.2.3 Conclusie

Bij de planvorming is rekening gehouden met het aspect toegankelijkheid.

6.9 M.e.r.-beoordeling

6.9.1. Algemeen

De wetgeving over de milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Daarin is bepaald dat het bevoegd gezag bij de voorbereiding van een plan of programma een milieueffectrapport opstelt, als dat plan of programma het kader vormt voor te nemen besluiten voor projecten die zijn aangewezen in artikel 16.43 van de Omgevingswet. Onder een plan of programma, als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn (EU-richtlijn voor strategische milieubeoordeling), wordt in ieder geval verstaan een omgevingsvisie, programma, omgevingsplan (inclusief BOPA) en voorkeursbeslissing. Voor de plannen en programma's waarvoor een plan-milieueffectrapport moet worden opgesteld is in de Omgevingswet een generieke aanwijzing opgenomen. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de SMB-richtlijn. In bijlage V bij het Omgevingsbesluit staan de aangewezen categorieën van projecten waarvoor een m.e.r.-procedure verplicht is.

Voor plannen en programma's die betrekking hebben op kleine gebieden op lokaal niveau en/of kleine wijzigingen heeft de Omgevingswet de plan-m.e.r.-beoordeling geïntroduceerd. Voor deze ontwikkelingen is een plan-m.e.r. alleen verplicht als voor de activiteit aanzienlijke milieugevolgen worden verwacht. Een plan-m.e.r.-beoordeling is ook van toepassing op plannen of programma's die een kader vormen voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige projecten en besluiten die niet in het Omgevingsbesluit zijn genoemd.

De plan-m.e.r.-beoordeling is een toets om na te gaan of sprake is van een plan met grote milieugevolgen. Deze toets vindt plaats aan de hand van de criteria van bijlage III, van de EU-richtlijn m.e.r. De hoofdcriteria waaraan moet worden getoetst zijn: kenmerken van het project, plaats van het project en kenmerken van het potentiële effect.

6.9.2 Toetsing

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling zijn in dit hoofdstuk diverse milieuaspecten zorgvuldig afgewogen. Uit de afweging is gebleken dat er geen negatieve milieueffecten zijn te verwachten, waardoor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of MER niet aan de orde is. Er is geen sprake van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor alle milieuaspecten geldt dat er geen significant negatief effect optreedt.

6.9.3 Conclusie

Gelet op de kenmerken van de ontwikkeling en de kenmerken van de potentiële effecten, zijn er geen belangrijke negatieve milieugevolgen te verwachten. Het opstellen van een milieueffectrapport is niet nodig.

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Wijze van bekostiging

De gemeente heeft de ambitie om onze mobiliteitstransitie te versnellen, om zo de stad bereikbaar en leefbaar te houden. Met als doel een bereikbare stad via alle modaliteiten lost de gemeente onveilige knelpunten op.

Het aanpassen van infrastructuur ten bate van de doorstroming van het verkeer én de verkeersveiligheid van de weggebruikers is daarbij een wettelijke taak van de overheid. De voorliggende ontwikkeling wordt dan ook gerealiseerd op initiatief van de gemeente Nijmegen als wegbeheerder van elk van de betrokken wegen.

In de gemeentelijke begroting is in het programma Bereikbaarheid voor 2025 – 2026 een investering opgenomen voor de realisatie van de verkeersrotonde Houtlaan – Heyendaalseweg ter grootte van de raming voor het project. Het college heeft deze investering inmiddels verbijzonderd waardoor de investering ook daadwerkelijk kan worden uitgegeven voor dit doel. Vanuit haar investeringsimpuls Strategisch Plan Verkeersveiligheid heeft het rijk bovendien een substantiële subsidie beschikbaar gesteld voor de realisatie van de rotonde.

Gelet op de aard van de ontwikkeling wordt geen substantiële nadeelcompensatie verwacht.

De financieel-economische uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling is hiermee voldoende aangetoond.

8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL)

Voorliggende Bopa motivering beschrijft het ruimtelijke kader. Daarnaast geldt tevens de gemeentelijke regelgeving (via <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>): Omgevingsplan gemeente Nijmegen.

Eveneens gelden de regels van (via <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>):

- Provincie;
- Waterschap; en
- Rijk.

Op basis van de motivering kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De werkzaamheden worden archeologisch begeleid conform een goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) voor een Opgraving variant archeologische begeleiding.
- De doorgaande (zicht)lijn van de Heyendaalseweg wordt in stand gehouden en indien mogelijk versterkt, en
- De zichtlijn van de Kwekerijweg op de toren van het Berchmanianum wordt in stand gehouden.

Genoemde voorwaarden zullen worden opgenomen in de betreffende omgevingsvergunning.

Middels de te doorlopen Bopa wordt de verkeersrotonde vergund.

9. Verwerking in het omgevingsplan

9.1 Algemeen

Gemeenten hebben de verplichting om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten binnen 5 jaar in het omgevingsplan. Als er veel Bopa's gelden naast het omgevingsplan, kan het namelijk onduidelijk zijn welke activiteiten op een locatie zijn toegestaan. Daarom bepaalt artikel 4.17 van de Omgevingswet dat gemeenten een voortdurende Bopa verwerken in het omgevingsplan. Dit gebeurt binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van de Bopa. Deze wettelijke verplichting geldt vanaf 1 januari 2032.

9.2 Wijze waarop deze Bopa verwerkt wordt

Voorliggende Bopa-motivering maakt een verkeersrotonde mogelijk. Binnen deze motivering zijn de ruimtelijke kaders weergegeven. Na realisatie kan de bestaande situatie worden vastgelegd conform de uitgangspunten van het Omgevingsplan.

10. Bijlagenoverzicht

Bijlage 1 Quicksan soorten- en gebiedenbescherming Houtlaan, Nijmegen

Bijlage 2 AERIUS-berekening en conclusie Stikstof

Bijlage 3 Advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Bijlage 4 Boom Effect Analyse (BEA) met bijlagen

Bijlage 5 Verkeersveiligheidsrapportage

Bijlage 6 Schaduwanalyse